

ERDÉLYI

3 Let

Taxa postală plătită aprobată Dir. Ge. nr conform 57.012/1934.

T. "Otthon" Irod. és Hirlapirók
Köze
BUNGARIA Budapest
VII., Pruzsöhet körut 9-11

Főszerkesztő: dr Paál Árpád
KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
IV. évfolyam, 53 (921) szám. * Szerda, 1935 március 6
Főmunkatárs: dr Gyárfás Elemér

Terjed a forradalom Görögországban

Macedónia teljesen a felkelők kezére került
A lázadó hajókkal nem bírnak a kormány repülői

Athénből jelentik: Görögországban a helyzet változatlanul súlyos. Macedónia nagyrésze, Trácia és Kréta a forradalmárok kezére került. A macedonok elkeseredett harcot vívnak a kormány csapatok ellen. Venizelos Kréta fővárosából drótnélküli távirón irányítja a forradalmat.

A kormány hatalmas erőfeszítéseket tesz a lázadás elfojtására. A hadbíróóság megkezdte működését. A lázadók vagyonát elkobozták. A Venizelos-párt tagjait túszként letartóztatják.

Kondylis tábornok, hadügyminiszter Szalonikibe érkezett s ott kiáltványt intézett a néphez, bejelentve, hogy megindítja a végső offenzívát a lázadók ellen.

A tráciai és macedóniai lakosság lelkesedéssel csatlakozik a mozgalomhoz

Ujabb jelentések szerint Macedónia teljesen a forradalmárok kezére került. A tráciai és macedóniai lakosság nagy lelkesedéssel csatlakozik a forradalmárokhoz.

Kedd reggelre már egész Görögországban fellángolt és teljes erővel tombol a forradalom. A törvényes hadműveletek irányítását Kondylis hadügyminiszter végzi. A hadügyminiszter a néphez újabb kiáltványt intézett, bejelentve, hogy 48 órán belül Macedóniában és Tráciában visszaállítják a rendet.

A helyzet azonban nem ilyen egyszerű. A

forradalmárok hadihajói a kréti vizeken horgonyoznak. A kormány csapatok vállalkozása reménytelennek látszik, mert a rendelkezésre álló repülőeszközök nem tudnak komoly sikereket elérni. Ugyanis a zendülők a legmodernebb legelhárító ágyúkkal rendelkeznek. Azonkívül a kormánynak mindössze négy torpedórombolója és négy hadihajója van, de a lázadók rongálásai miatt ezek is alig használhatók.

Athénben romlik a hangulat, Venizelosz Kréta-szigetre összehívta a parlamentet

A kormány hétfőn elrendelte öt korosztályos mozgósítását. A legveszedelmesebb helyre, Macedóniába, a kormány a déli helyőrségből küldött ki csapatokat. Szalonikiben a kormány lefoglalta a magánrepülőgépeket és gépkocsikat a hadműveletek céljaira.

Athénben egyre inkább rosszabbodik a hangulat, amit elősegít többek között az is, hogy a kormány bankzárlatot rendelt el. A kormány ezzel meg akarta akadályozni a pénzügyi pánik kitörését.

A Görögországból érkező utasok szerint eddig több, mint 300 ember esett a forradalom áldozatául. Egyedül Athénben 62 a halálos áldozatok száma. Az utasok állítólag azt mondták, hogy a zendülőknek komoly esélyei vannak a győzelemre, mert a hadsereg nagyrésze csatlakozott a felkeléshez.

Venizelos Kréta sziget fővárosába, Kandíába gyűlésre hívta össze a képviselőket és szenátorokat.

A forradalom okai

Minthogy Görögországból a mai helyzetben csak a kormány részéről való hírközlések szabadok, emiatt pontos tájékozódás a görög lázadás okairól ma még nem szerezhető. Igen nagy a valószínűsége annak, hogy a Venizelos hívei és ellenfelei közti régi harc robbant ki újból. Venizelos királyellenes politikát folytat és akar, míg a ma uralmon lévő konzervatív párt Tsaldari miniszterelnökkel az élén királypárti. Azonban Venizelosz liberális pártja csak kevés számmal kisebb a kormányzó többségénél. Amellett vannak kisebb pártok is, melyek inkább huznak Venizeloshoz, mint a kormányhoz. Azonkívül a hadseregből is különösen a tengerésztestek ellene vannak a monarchia visszaállításának s a szárazföldi hadsereg tisztjeinek nagyrésze is republikánus.

Ilyen körülmények között Tsaldaris csak olyan kötelezettségvállalással kapott kormányalakításra megbízatást, hogy Venizelos akarata ellenére nem fog a monarchia visszaállításán dolgozni. Venizelos hívei azonban némely jelenségből azt gyanítják, hogy a kormány mégis a királyi család visszahívását készíti elő. A Ve-

nizelos ellen elkövetett merényletből is azt olvasták ki, hogy a monarchia visszaállításának legnagyobb akadályát félre akarják tenni az útból.

Másrészt a királyi család elűzése után Venizelos hozzászólt, hogy Görögországot szinte egy évtizeden keresztül diktátori hatalommal vezesse. Most türelmetlen neki, hogy már évek óta mások legyenek a hatalomban. Ez is egyik nagy mozgatója a mai görögországi forradalomnak.

Venizelos különben egyáltalán nincs forradalomeszínáló életkorban. Ma 71 éves. Azonban Krétából vezetett már egy forradalmat, mellyel a „nagy Görögország” eszméje nevében a török uralom alatti görög szigeteket felszabadította. Aztán a világháború alatt is antantpárti ellenkormányként lépett föl a semlegességre törekvő uralkodóval szemben, s ennek folytán a béketárgyalásokon igen előnyös helyzetet tudott kivívni Görögországnak. Ilyen agitációs mult után az öreg Venizelos ma is vezetni akarja Görögországot

A hátrányok előnyei

(S. I. dr.) Van az életnek egy különös törvénye, melyből a szegény és szerencsétlen emberek sokszor merítenek vigasztalást. A hátrányokból, melyekkel a kedvezőtlen helyzet jár, a sors fordulatai közben olykor jelentős előnyök származhatnak.

Ezzel a törvénnyel nemcsak az emberek mindennapos életében találkozunk, hanem népek, államok, nemzetek belső és külső viszonylataiban egyaránt.

Csak szét kell nézni a világban s minden sarkában kapunk jelenségeket, melyeken ezt a tanulságot szemlélhetjük.

Németországnak például igen nagy hátránya az, hogy nincsenek gyarmatai. A francia kispolgári jólétnek s tökegazdagságnak viszont kétségtelenül egyik legfőbb forrása az a mérhetetlen bőség, mely az ázsiai, főként azonban északafrikai birtokokból az anyaországba ömlik. Ez így lesz addig, míg ez a kapcsolat zavartalan és állandó marad. Mihelyt ezt a kapcsolatot zavarok fenyegetik, az előnyökből óriási hátrányok származnak. Nagyon jól meg lehet tehát azért érteni azt a nyugtalanságot, mely a francia gazdasági és politikai köröket mostanában az északafrikai birtokok izgatott közhangulata miatt elfogja. A mohamedán bennszülött lakosság, főleg Algírban egyre türelmetlenebbül követeli egyenjogúságát, melyet eddig a három algíri megyében csak az európai telepesek, a zsidók és csak azok a bennszülöttek élveztek, kik cserben hagyták az Izlamot. A mozgalom, mely egyenjogúságot és önkormányzatot követel, desztur-nak hívják: két év alatt híveinek száma néhány ezerről százezrekre szaporodott fel. A mozgalom vezetője, Ben Dzsellul egyre nagyobb hatalommá nő s mind több gondot szerez a francia kormányoknak. Ennek az aggodalomnak igen sok oldala van. A legkomolyabb ezek közül bizonyosan az, hogy minden lekötöttség és baj Észak-Afrikában Franciaország hatalmi állását gyöngítene — a feltörő német nemzeti mozgalommal szemben! Németországnak így egyszerűen és váratlanul nagy előnyévé válnék az a hátránya, hogy nincsenek gyarmatai s így nincsenek gyarmati gondjai sem.

A másik példa. A nyugati országok iparának egyre nagyobb gondokat okoz a japáni verseny. A gazdasági kutató intézetek törik a fejüket, miként lehetséges az, hogy a fiatal, fejletlen, tökeszegény japáni ipari termelés egyre több piacon veri le az európai ipart — minden fejlettsége, dicsőséges multja, mesebeli tökegazdagsága mellett.

A kutatás eredményét röviden így lehetne összefoglalni: Japán a kapitalista rendszer termelési módszereit úgy alkalmazza, hogy el tudja kerülni e rendszer kedvezőtlen következményeit, melyek gazdasági és társadalmi téren jelentkeznek. Az eszköze e módszernek a vállalatok szövetségeinek rendszere, mely egészen szabadon fejlődött ki s mind a termelés, mind a kivitel terén bámulatos eredményeket ért el. Mindez azonban csak az által vált lehetségessé, hogy Japánban a kapitalizmus fejletlen maradjon s a tőke nem tudott öncéllá öregedni.

A hátrányból ime, Japánban is nagy előny lett, mellyel az összes előnyök birtokosai együttösen sem tudnak megbirkózni.

Nem kell azonban ilyen messze menni, hogy ezt a törvényt társadalmi téren tanulmányozhassuk.

Az erdélyi magyarságot rengeteg örököl

nátrány akadályozza, hogy megnehezedett helyzetében minden gazdasági és társadalmi erejét összpontosítsa. Nincsen polgári közeposztálya, nincsen tőkés rendje, gazdasági erőinek irányítása s hasznosítása nincsen a saját kezében. Ha azt nézzük, hogy ezek az osztályok, ezek a gazdasági tényezők mily előnyöket jelentettek ama kisebbségi népeknek, melyek mindezeknek boldog birtokában vannak; méltán elkomorodhatunk. Ha azonban azt látjuk, hogy a kapitalista módszerek egyre nagyobb nehézségekkel küzdenek s mind nagyobb a kilátása és szüksége annak, hogy az értékesítés, az áruközvetítés s ahol csak lehetséges, a termelés is szövetkezeti formákat öltsön: a hátrányból egyszerre előny nőhet naggyá, mert a nagykereskedés, a vállalkozás, az üzérkedés elsorvadása csak kis mértékben sújtaná magyar társadalmi rétegeket s a magyar szociális struktúrában

Az osztályosorsjegyek megszerzéséhez szükséges beszerzési forrása:

Képviselet egész Erdély és Bánát területén.

Oradeai fiók: Bul. Regele Ferdinand 11.

Banca Ilescu S. A. Cluj

Diszkrét kiszolgálás!

megrázkódtatásokat nem okozna. Viszont megfordítva: a szövetkezeti s kézművesi formák kifejlődésével, minek világszerte mutatkoznak a jelei, egyszerre emelkedhetik és nevelkedhetik az az új magyar szellemiség, új magyar szellemi elit és vezető réteg, melynek ma éppen a gazdasági hátrévedése hiányzik.

A vad vita, mely az országos politikában a szövetkezeti kérdés körül hetek óta folyik a két versengő kormányzó párt között, figyelmeztetés, hogy ez a folyamat Romániában is töri magának az utat.

Megegyeztek Abesszinia és a szomáli olasz gyarmatföld közötti semleges határzónában

Rómából jelentik: Abesszinia római követe táviratot kapott kormányától, mely közli, hogy az olasz Szomáli föld és Abesszinia között semleges sáv létesítése kérdését sikerült elintézni. A semleges sávot Ual-ual vidékén jelölik ki, a határvillongások megakadályozása céljából.

Allítólag olasz hivatalos körökben semmit

sem tudnak arról, hogy az ügy tényleg elintézést nyert volna. Olaszország jegyzékét február 27-én indították utnak Abessziniába, de Addis-Abeba még nem válaszolt.

A Havas értesítése szerint az olasz külügyi kormányhoz jelentés érkezett az Abesszinia-Szomáli közötti semleges zóna ügyében történt megoldásról.

A Népszövetségi Ligák Uniója anépkisebbségek szabadságjogaival foglalkozott

Genéből jelentik: A népszövetségi ligák nemzetközi uniójának kedden berekesztett ülésén a kisebbségi ügyekkel foglalkozó osztály nagy részvétellel emlékezett meg Meidinger Vilmosnak, a csehországi német kisebbség vezérének haláláról. A cseh-szlovákiai kisebbségek nevében Szüllő Géza mondott köszönetet a részvélmegnyilatkozásokért és fogadalmat tett, hogy az ottlét német és magyar kisebbségi lakosság együtt fog küzdeni az elhunyt szellemében a kisebbségek jogaiért.

Megvitatották ezután a kisebbségvédelmi és

a kisebbségi kérelmekre vonatkozó kérdéseket. A vitában többen felszólaltak. Szüllő Géza kifejtette, hogy a kisebbségi kérelmekre történt népszövetségi eljárás olyan emberek alkotása, akik nem értettek a kisebbségi kérdéshez. A nemzeti kisebbség egyenjogú alakulat a nemzettel. Nem kielégítő a számszerű különbség-létel, mert akkor a többség mindig elnyomhatja a kisebbségeket. Vannak kisebbségek, amelyek azelőtt többségek voltak és vannak, amelyek ma ébrednek öntudatra. Mindegyiknek más az igénye.

Szól a rádió

Irta: Gáspár Jenő

A nagymama apró, tipegő lépésekkel odament a konyhaajtóhoz és éles hangon, úgyhogy az egész ház meghallhatta volna, kikiáltott:

— Márka, te, szaladj át a kasszonyhoz és mondd meg neki, hogy estére jöjjön át rádiót hallgatni. Budapest valami érdekes és váratlan operaelőadást jelentett be. De szaladj ám és nehogymint elköröcsölj valamivel!

— Igenis, tekintetes asszony — hangzott az ajtó mögül —, átszaladok mindjárt.

A nagymama nemsokára hallotta a kapu csapódását, sőt a nagy csendben még az is behallatszott a házba, ahogy a kis cseléd hegyes sarkú csizmája megcsikordult a friss hóban. Mert lassan és sűrűn hulldogált a hó. Hótakaró borított mindent, a nagy hegyek egészen beleolvadtak a szikrázó fehérségbe, amely úgy feküdt el a völgyeken és mezőkön, hegyeken és házakon, mint valami mérhetetlen és meleg cserge-takaró! Csak akkor mozdult meg kissé alatta az alvó élet, mikor fent a hegyek magasságában megmordult a Nemere és fehér szárnyakkal szakállas rémeket küldött le a háromszéki síkságra, s felborzolta a békés havat. De most szelíden aludt a hegyóriás s a hó hulldogált, sűrűn, békésen, csendesén. A nagymama begyújtott a szamovár alá, a rádiókészülék ele két hintaszékét tett, hogy kényelmesebben lehessen hallgatni a közvetítést, sőt még a szem-

üveget is feltette, mintha látni is akarta volna az előadást. Aztán várakozással nézett az ajtó felé.

— Kezét csókolom, Anikó néni — hangzott a köszöntés, s komoly, szomoruzsemű, már nem fiatal, de mégis szép leány lépett be az ajtón.

— Isten hozott. Annamári — ölelte magához a leányt a nagymama —, no, hamar, ülj le. Már kész a tea és mindjárt kezdődik is a közvetítés.

— Mit adnak? — búgott a leány meleg hangja s érdeklődve kezdte lapozni az egyik újságot.

— Valami idegen nevű művész éneklie a Parasztszövetségből Turiddut, — válaszolta a nagymama s kiöntölte a teát. — A nevet, így kívülről, bizony nem tudom. Keresd csak meg! Már reggel olvastam, hogy Pestre érkezett.

— Emerico Gentile, — olvasta a leány.

— Az az — mondta a nagymama — s bemondták, hogy útutazóban van Budapesten s sikerült az operaháznak megnyerni egy fellépésre. De csak a Parasztszövetségben lép fel, mert előadás után tovább utazik. Második darabnak valami balettel adnak.

— Milyen jó a néni — sóhajtott a leány —, hogy rádiója van. Még sincs egészen egyedül.

— Bizony — bölintött a nagymama — ez az egyetlen vizsgálató, mióta Imre elhagyott és elment a nagyvilágba a dicsőséget kergetni.

A leány fehér arca mélyen elpirult s a felbőrlő lángot a nagymama a félhomályban is meglátta. Nem szólt egyik sem, csak ült a hinta-

Két szilágysági római katolikus egyházközség pere

a német tannyelv elrendelése miatt

A közelmúltban a közoktatásügyi minisztérium elrendelte, hogy több salajmegyei magyar község katolikus felekezeti iskolájába a magyar tannyelv helyett a német tannyelvet vezessék be. Ezt azzal indokolta, hogy ezek a községek sváb származásúak. A minisztérium rendelete azonban ellentétben van a magánoktatási törvénnyel, mely kimondja, hogy a magániskoláknál az iskolafenntartó határozza meg az előadási nyelvet. Ennek alapján az összes érdekelt iskolafenntartó katolikus egyházközségek közigazgatási pert nyújtottak be az oradeai Táblához, amely a mai napra tüzte ki az első két ilyentárgyú beadvány tárgyalását.

A sántáui és ciuimesti római katolikus egyházközségek képviselőiben a Tábla I. szekciójára előtt dr. Patzkó Elemér ügyvéd jelent meg, míg a közoktatásügyi minisztériumot dr. Popescu Aurél állami ügyvéd képviselte, aki a tárgyalások elhalasztását kérte azzal, hogy a minisztériumtól szerzzék be az ügyre vonatkozó iratcsomót és eredeti rendeletet. A Tábla a kérésnek helyt adott, elrendelte az iratok beszerzését és a tárgyalást május 6-ra napolta el.

Orvostanhallgatók

vigyázat!

Most jelent meg!

Tájanatómia

II. bővített kiadás.

Irta:

Dr. Kiss Ferenc
egyetemi tanár.

51 színes és 18 szövegközti ábrával.
Nélküldözhetetlen tankönyv.

Ara 350 lei és portó.

Be-zerezhető:

az «Erdélyi Lapok» könyvsztályánál.

székben és nézett maga elé. A szempillákon láthatatlan könnyek csillogtak s torkukat fojtogatta a sírás. De mégis az elhagyott anya volt erősebb, mint az elhagyott kedves s erőteljes huncutkodással szólt át a leányhoz:

— De azért megihatnók a teát.

A leány nem válaszolt, csak reszkető szája-hoz emelte a csészét. Ebben a pillanatban felcsendült a készülékben az ismert harangjel és egy meleg női hang hallatszott:

— Halló. Rádió Budapest I. és II. A Parasztszövetség közvetítése következik a magyar királyi operaházból. Turiddut, amint már jelentettük, Emerico Gentile, a híres külföldi tenorista éneklie. Emerico Gentiléről kevesen tudják, hogy magyar származású s hogy évekkal ezelőtt szakadt külföldre. A művész kedves meglepetésként bejelentette az operaház igazgatóságának, hogy szerepét ma este kivételesen magyarul éneklie...

A nagymama elsápadt és kezét a szívére szoritotta. Elsápadt a leány is és majd kiejtette kezéből a csészét. Aztán egymásra nézett az anya és a leány. A szájukon kinemondott kérdés reszketett s olyan csend ült meg a szobát, hogy szinte gyötrő volt. De aztán hirtelen felzúgott a zenekar s a hangoktól, mintha fényesség gyúlt volna ki, megvilágosodott a szoba. A nagymama összekulesolta ölében a kezét és lehunyta a szemét. A leány tágra nyitott szemmel, csodavárón, előrehajolva meredt a készülékre s csak akkor dőlt hátra a székben, arcán boldog felismeréssel, mikor a hárfák felbúgtak a zenekarból s tompítva éreztetve, hogy

Bucur
gazdaság
ga lakás
és keres
ság előtt
elveit és
tanási h
bizottság
nás és a
A bizotts
latkozott

— A
vagyok, k
problémá
hogy a k
megszűnt
devizák á
— M
zottsága a
zetések te
zahányado
új rendsz

A kivi
Banca
radni
százalé
árusít
lék és

— Ho
nek a kivi
versengése
ni, amelye
áru értékér
— A d
helyezik el
rendelkeze
tunk meg
mészetesen
eszközöivel
gasra a de
történi, h
mozott kiv

a függöny
Az enél
láthatatlan
édes és f
Gyöngyöz
dencébe, h
len szépség
desse magá
morú, szin
kel hulljon
szoritotta a
beteg és n
mészedés én
gyek, város
megérezte az
kat siratott f
vegő hullám
totta kezét a
boldogságtól,
hangját, am
régén suttog
volna a nagy
szébb asszony
jó lett volna f
fővő készülék
a hangját, s
leány vak hit
mes Imre...
rácós arcán
mintha félt v
rázs, suttogva
— Ó az.
A nagy

Bármilyen könyvrendelést csak az összesítő bejelentés beküldése vagy annak utánvételezése mellett teljesíthetünk. Az Erdélyi Lapok könyv osztálya.

Meghült? ASPIRIN

Március tizedikén életbelép a devizárúsítás részleges felszabadítása

A kereskedelmi miniszter nyilatkozott az új rend egyes részletszabályairól. — Megszüntetik a fekete börzét

Bucuresti. Saját tud. Hétfőn este a kormány gazdasági bizottsága összeült *Manolescu Strunga* lakásán, *Tatarescu* elnöke alatt. Az ipar és kereskedelmi miniszter ismertette a bizottság előtt az új külkereskedelmi rendszer vezérelveit és felolvasta az erre vonatkozó minisztertanácsi határozati javaslatát, amit a gazdasági bizottság elfogadott. Ma aláírja a minisztertanács és az új rendszer március 10-én lép életbe. A bizottsági ülés után *Manolescu Strunga* nyilatkozott az újságíróknak:

— Amióta ipar és kereskedelmi miniszter vagyok, behatóan vizsgálom a külkereskedelmi problémáit és arra a meggyőződésre jutottam, hogy a kivitel ösztönzése és a fekete börze megszüntetése egyedül a kivitelből származó devizák árusíthatóságától várható.

— Ma elfogadta a kormány gazdasági bizottsága az alapvető a folyó és hátralékos kifizetések teljesítésére feltétlenül szükséges devizahányadok árusíthatóságára vonatkozólag s az új rendszer erre épül fel.

A kivitel útján szerzett devizákból a Banca Nationala számára vissza fog maradni 60 százalék a petróleumnál és 40 százalék a többi termékeknek, vagyis árusítható lesz a petróleumnál 40 százalék és a többi termékeknek 60 százalék.

— Hogy serkentjük azoknak a termékeknek a kivitelét, amelyeknek a többi államok versengése árt, kiviteli jutalékokat fogunk fizetni, amelyek az áruk és az államok szerint az áru értékének 10 százalékáig fognak váltakozni.

— A devizákat árusítás végett a bankoknál helyezik el, amelyek az export-igazolványokkal rendelkeznek. Semmiféle felsőhatárt nem állapítunk meg a devizák árusíthatásánál. De természetesen ügyelni fogunk, hogy az üzérkedés eszközeivel ne verjék fel indokolatlanul túl magasra a devizák árfolyamát. Ezért intézkedés történik, hogy a devizavásárlás céljából látmozott kiviteli engedélyek a behozatal és a

hátralékok kifizetéséhez szükséges havi devizahányadok arányában adassanak ki.

A devizákat azok beérkezése után legkésőbb 10 nap alatt el kell adni az importőröknek, hozzá ezzel a spekuláció megakadályoztassék. E határidő eltelté után a devizák hivatalos árfolyamon átadandak a Banca Nationalának.

— Mindazok a kötelezettségek, amelyek a

Csapatösszevonások a görög-török-bolgár határon

A görög felkelők mindenütt előnyomulnak

Szófiából jelentik: Általánosan elterjedt, de hivatalosan még meg nem erősített hír szerint a délbulgár határ mentén török és görög csapatösszevonás történt. Az intézkedést a görögországi macedon fölkeléssel magyarázzák. Bulgária is intézkedett határvédelme megerősítéséről, hogy az esetleg bolgár területre menekülő görög csapatokat lefegyverezze. Belgrádi hírek szerint Görögországban a fölkelők mindenütt előnyomultak s a kormány helyzete válságos. A haditengerészet legnagyobb erőssége, 2 cirkáló, 4 torpedóromboló, 2 torpedónaszád és 2 modern tengeralattjáró a felkelők kezében van. Ezzel szemben a kormány csak 2 tengeralattjáró és 4 torpedó felett rendelkezik, de ezek is erősen meg vannak rongálva.

Caldaris miniszterelnök már két ízben le akart mondani, de *Kondylis* hadügyminiszter mindkét esetben megakadályozta ebben.

külkereskedelmi rendszer változtatásai folytán annak első formájától november 15-ével kezdődőleg keletkeztek, tiszteletben tartatnak, vagyis az exportőrök megkapják azokat a primákat és szabad devizákat, amelyekhez joguk van.

A magánszükségletek fedezésére szolgáló devizaautorizációk, mint tanulmány, utazást, stb. céljait szolgáló devizák autorizációinak a kiállítását egy bizottság végzi,

amely az ipar és kereskedelemügyi minisztérium külkereskedelmi szabályozó igazgatósága mellett fog működni.

A devizaműveletek megkönnyítésére novemberi fogjuk a felhatalmazott bankoknak a számát. Több vidéki bank fog engedélyt kapni. A Nemzeti Bank március 10-ig meg fogja állapítani a bankműveletek módozatait.

A Rádió Iroda szerint a felkelők Krétát teljesen hatalmukba kerítették. Lehetségesnek tartják, hogy a birtokukban lévő hadihajókkal megtámadják Görögország déli partvidékét.

A *Petit Parisien* szerint a forradalom egyre terjed.

Kühár Flóris:

Bacslangok, sicok, kupolák Ara 35 lel és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvosztályunkban.

a függöny mögül jön s felzengett a Siciliána.

Az ének magasra szökken, özönlött, nuntha láthatatlan aranyzókókútból aranyló sárgán édes és folyékony méz lövelt volna magasra. Gyöngyözött, szikrázott, visszacsurgott a medencébe, hogy aztán egy-egy sugara ismét töretlen szépséggel ugorjék magasba, játékosan furdasse magát a forró déli napban, vagy szomorú, szinte templomos, bűnbánó megtörésekkel hulljon alá. A nagyszony ismét a szívére szorította a kezét és úgy itta a hangokat. Öreg, beteg és meggyötört szívének orvosság volt a mézédés ének csillogása, mert hegyek és völgyek, városok és falvak távolságán keresztül is megérezte az édes magyar szavakban, hogy sokat siratott fia zokogása verődik a fülehez a levegő hullámainak szárnyán. És szívére szorította kezét a leány is, nehogy megszakadjon a boldogságtól, hogy ismét hallhatja a hűtlen férfi hangját, amely olyan forrón tudta valamikor régen suttogni a szerelem igéit, mielőtt elment volna a nagyvilágba, hírt, dicsőséget és más, szebb asszonyokat keresni és kergetni. Ó, milyen jó lett volna felsikoltani és leborulni a csodátévő készülék elé, amely most fülébe varázsolja a hangját, s suttogni nevét a régi hiszékeny leány vak hitével: Imre, édes Imre, drága Nemes Imre... Átnézett a nagyszonyra, akinek ráncos arcán most könnyek szaladtak végig, s mintha félt volna attól, hogy megtörik a varázs, suttogva mondta:

— Ó az.

A nagyszony könnyei között vissza-

mosolygott a leányra, s boldogan, hangjában már az anya büszkeségével rebegte:

— Igen. Az én fiam.

— Ugy ültek ott, mint az elbűvöltek. Kint szikrázott az este és csodálatosan tiszta volt, mintha csak azt akarta volna, hogy minél tisztábban csurogjon két szívbe a zene és ének minden cseppje. A percek egymás után rohantak el, a zenekar csodálatos szépségeket revelált s a tenorista hangja egyre forróbban áradt el a kesszülékben. Már elhangzott a híres Bortal is, dacos és játékos szaltóival, amikor a zenekar a Búcsúáriát kezdte intonálni. S egyszerre betöltötte a szobát a bűnbánatnak ez a férfias éneke, búcsú és édesanyától, az elhagyott kedvestől, mindentől, ami szép és jó volt egy fiatal életben. És zokogott, harsogott az ária, könnyek reszkettek minden hangján és a nagyszony látta száz és száz kilométerek távolságán keresztül is, hogy Emerico Gentile, Nemes Imre, az ő egyetlen, szerelmes fia ott áll a rivalda lámpáinak tüzeiben, a fényes és előkelő közönség előtt és a messzeségben is feléje, az anyja és a vele szemben ülő, szegény, szerencsétlen leány. Annamári felé tartja bűnbánó, piros szívét. És ahogy zokogott az ének, ahogy megcsuklott az érzéstől a hangok felfelé tornázása, ahogy az utolsó, szinte sikoltó felkiáltásban kicsúcsosodott, a nagyszony némán megfogta a leány kezét és a két nő hangtalan sírással összebörült. Már nem is hallották azt, ami még történt a színpadon, a zenekar végső akkordjait s a kétségbeesett kiáltást hogy megölték Turiddu.

A két nő akkor már állva tartotta átölelve egymást és boldogan keresett egy kérdést és egy feleletet egyik a másik szemében. És egyik sem merte kimondani a kérdést és egyik sem merte kimondani a feleletet.

Végre a nagyszony elsikoltotta magát:

— Mária, te!

A kis szolgáló álmos képpel, ijelten rontott be a szobába.

— Mi történt nagyszonyom, az Isten szerelmére?

A nagyszony kihúzta kicsi, töpörödött termetét és csengő kemény hangon adta ki a parancsot:

— Átméssz Bokornéhoz, Kovácsnéhoz, Ábrahám Ambrusnéhoz és Tuzson Mihálynéhoz. Azonnal jöjjenek ide, mert most tüstént hozzáfogunk a nagytakarításhoz.

— Jésszusom, — szepegett a szolgáló, — az az ördögmasina elvette a nagyszony esztét...

— No, mit bámulsz? — ripakodott rá a leányra a nagyszony. — Reggelre rendnek kell lenni. Mert reggelre megérkezik a fiatalúr, az én fiam, Imre. Ugy-e, Annamári?

— Megérkezik, — szakadt fel a boldogság a leány szívéből s reáborult a rádiókészülékre, s csókolgatta, mintha soha többé nem akart volna elszakadni tőle.

Mária értelmetlenül fordult ki az ajtón s a másik percben hallatszott az utcáról a hangja, ahogy örvendezve újságot mindenkinék:

— Reggelre megérkezik a fiatalúr. A nagyszonyoknak megsugta az a fene rádígó.

A katolikus tanítók bálja

A régi bál éjszakák csillogó sugara tévedt hétfőn este a Katolikus Kör nagytermébe, hogy tündöklő fényével széppé varázsolja az oradeai latinszerartású egyházmegye fennhatósága alatt működő tanítótestület táncestélyét. Színes fények gyulladtak ki a díszbe öltözött bálterem falai között, fényes szemekkel a szívekbe világítva és messze űzve a lelkekből a gondok és szomorúságok ezernyi szürke árnyfoltjait. A Katolikus Tanítók Egyesületének estélye minden évben a legszebben sikerült mulatságok közé tartozott, de régen nem láttunk együtt ilyen szép és válogatott közönséget családias melegségű, vidám hangulatban, mint a hétfői estélyükön. A vidéki tanítóság is felvonult családostól, de megjelent nagyszámban a város urilársadalma. Elmondhatjuk, hogy a rendezőség a farsang egyik legsikerültebb estélyét rendezte meg.

A táncot megelőző nívós műsort Jachini Magda nyitotta meg. Sarka Lajos által írt szellemes prólogussal. Jachini Magda nagyszerű előadó és lelkes tapsot aratott. A Liszt Ferenc Zenekar *Andrási Ede* országos karnagy vezetésével Beethoven: István király nyitányát játszotta el, megérdemelt siker mellett. A műsor kiemelkedő száma Hermann Ilus és Szűcs Illy. a Patzkó zeneiskola bájos növendékeinek énekszámra volt, akik André: Eyszakok ciklusból áriákat énekeltek. *Berkovits* Ibolya művészi zongorakísérete mellett. Hermann Ilus ezüstösen csengő szopránja, rutinrozott előadása és Szűcs Illy gyönyörű mezosopránja tomboló tapsvihart és spontán lelkesedést váltott ki. Ezután *Kéry* Olga hegedűművész hegedülte el Beriot: Versenymű-jét, *Popity* Babu precíz zongorakísérete mellett. Játékukat finomság, lelkiismeretesség jellemzi. Frenetikus sikerük volt. Utána *Reisch* Ida magyar és a *Halmos* fivérek angol táncokat mutattak be, nagy tetszés mellett. Végül *Csorba* János tanító magyar nótákat énekelt rendkívül hatáson, cigányzene kísérettel. Tomboló tapsot aratott.

A kitünően sikerült mulatság a késő reggeli órákig tartott.

A megjelentek közül sikerült feljegyezni a következőket: *Eles* Józsefné, *Kiss* B. Lászlóné, *Lakatos* Sándorné, *Soos* Andrásné, *Barabás* Ernőné, *Barvinc* Sándorné, dr. *Sándor* Jánosné, *Rozsly* Istvánné, *Szöke* Józsefné, *Győri* Ferencné, *Gergely* Ferencné, *Sztankovits* Zoltánné, *Telki* Kálmánné, *Keresztesi* Jánosné, *Wallner* Lászlóné, özv. *Simay* Gerőné, *Ertsey* Gézáné, *Csorba* Jánosné, *Bazilli* Mihályné, *Krausz* Samu-né, *Crisan* Jánosné, *Tobes* Lászlóné, *Venter* Jánosné, *Derzsy* Zoltánné, dr. *Medvigy* Ferencné, *Major* Jánosné, *Bakos* Pálné, *Barra* Gáborné, *Beóthy* Andorné, *Lukács* Istvánné, *Szabó* Lászlóné, özv. *Billey* Péterné, *Czibula* Józsefné, *Gyula* Béláné, *Tóth* Kálmánné, *Mokos* Kálmánné, özv. *Mokos* Sándorné, özv. *Veres* Ferencné, *Dévald* Lászlóné, *Orbán* Károlyné, *Zsák* Józsefné, *Szenkovics* Alajosné, özv. *Tarsoly* Ferencné, *Papp* Károlyné, dr. *Popity* Jánosné, *Kaczián* Kálmánné, *Futó* Józsefné, *Muresan* Adriánné, *Bányai* Károlyné, özv. *Tóth* Kálmánné, *Tiring* Kálmánné, *Costa* Jánosné, *Costa* Mihályné, *Szeder* Jánosné, özv. *Tamás* Mihályné, *Nacsádi* Jánosné, dr. *Krúger* Jenőné, *Lammel* Józsefné, *Zalanyi* Lászlóné, *Fried* Mórné, *Széles* Gyuláné *Crăciun* Józsefné, *Simonffy* Tamásné, *Papp* Lajosné, özv. *Kuszenda* Frigyesné, *Szupper* Károlyné, *Pálffy* Jenőné, *Rólich* Istvánné, özv. *Hermann* Aladárné, *Soponyay* Jánosné.

Czillér Ica, *Sándor* Edit, *Derzsi* Manyi, *Soponyay* Pirike, *Orbán* Klári, *Popity* Böske és *Babu*, *Szűcs* Illy, *Fodor* Olga, *Hermann* Ilus és *Nusi*, *Nagy* Rózsika, *Japport* Manyi, *Fuchs* Stefi, *Lakatos* Ica, *István* Mária, *Frank* Magda, *Martin* Ilus, *Gergely* Ibolyka, *Gyenge* Anna és *Rozália*, *Schusztér* Piroška, *Keresztessy* Viola és *Jolán*, *Viktorin* Vilma, *Resch* Ida, *Mayor* Vilma, *Kovács* Irma, *Várakozó* Bella, *Vargha* Paula és *Ilonka*, *Reiner* Mária, *Risch* Irénke, *Venter* Lili, *Zih* Gizella, *Papp* Irén, *Jachini* Magda, *Lukács* Erzsébet, *Dienes* Mária, *Tóth* Nusi, *Czibula* Mária, *Veres* Mária és *Irénke*, *Tarsoly* Baba, *Bányay* Duci, *Bencsi* Márta, *Kény* Olga, *Kerekes* Ica, *Csehő* Panni, *Tirink* Anci, *Moekonyi* Margit, *Honigberger* Irma, *Tamás* Baba, *Nacsády* Mária, *Czegledy* Ilonka, *Klein* Ibolya, *Nagy* Ica, *Simonffy* Böske, *Bozsik* Gizli, *Bozsik* Puci, *Baja* Vili, *Kovári* Jolán, *Zakar* Jolán, *Kováry* Nusi, *Hertelendi* Margit, *Kuszenda* Mária, *Supper* Ibolya, *Pálffy* Editke, *Közszeghy* Ilonka, *Rólich* Manca.

Az erdélyi egyetem alkalmazottainak is nyelvvizsgára kell állaniuk!...

Cluj. Saját tud. Ma délelőtt befejeződött az igazságügy kisebbségi tisztviselőknél nyelvvizsgálója. Az intézkedés országos jellegű volt, de a vizsgára állott hivatalnokok 80%-a mégis Erdélyből került ki. A helybeli táblánál 45 hivatalnokot rendeltek be, törvényszéki, táblai és járásbírói kezelő hivatalnokokat. Az írásbeli szombaton zajlott le. Bár a tisztviselők megféleltek a követelményeknek, mégis pesszimista hangulat uralkodik közöttük. Az eddigi nyelvvizsgálók a tudás volt a kritériuma.

Néhány nap múlva nyilvánosságra hozzák az eredményt. Ezzel a vizsgával kapcsolatban újabb hasonló intézkedésről kell megemlékeznünk. Az történt ugyanis, hogy *Stefanescu* Goange, az egyetem rektora néhány nappal ezelőtt rendeletet adott ki, mely szerint március 20-án vizsgára kell állaniuk az egyetemnél alkalmazott összes kisebbségi portásoknak, laboránsoknak és iparosoknak.

Ennek az intézkedésnek tanulságos háttere van. A rektor a vizsgát a saját hatáskörében rendelte el, az akciót azonban a klinikák egyik román alkalmazottja sugalmazta.

Mit cejt a jövő?

Rafols Mária élete és juvenilitása
G. L. Boue után franciából fordítva
Ara fűzve 32 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvostályánál.

Vannak azonban az ügynek előzményei is. Pontosan négy évvel ezelőtt történt, hogy a rektorátus rendeletet adott ki hasonló tartalommal. Hárombizottságot jelöl meg, akik előtt az alkalmazottaknak vizsgáznok kellett volna. Az elnök dr. *Coriolan Tataru* orvosprofesszor volt, aki a vizsgák helyett jelentést tett a rektorátusnak, amely így hangzott:

— A klinika kisebbségi alkalmazottai kifogástalanul beszélik az állam nyelvet és jó munkakerők. Vizsga tehát felesleges.

Azóta azonban nagyot változott a világ. Most a különböző hatóságok egymással versenyeznek a vizsga-fronton.

E hírrel kapcsolatban még csak azt kell megjegyeznünk, hogy azoknak a nagyrészt, akik most sápadtan, üveges szemekkel néznek a közeledő semmibe, az impériumváltozás után hívták a szegedi egyetemhez, de román professzorokra hallgatva itt maradtak.

ROMÁN NYELVISKOLA, a zsidó liceum épületében (Strada Regele Carol sarkán). Jelentkezések délután 6 órától.

Adóért zaklatják a Hegyközség szőlőbirtokosait. A kíméletlen adóbehajtás a Hegyközség lakosságát különösképp súlyosan érinti. Ezek a nagyrészt pénztelen kisegisztenciák télviz idején semmiféle jövedelemmel nem rendelkeznek. Kiadásuk ellenben tetemesek, mivel ilyenkor kezdődnek a szőlőmunkálatok, melyeknek elmulasztása vagy fogvatékos teljesítése kiszámíthatatlan károkat okozna nemcsak a termelőknek, hanem a gazdasági közérdeknek is. Most a szőlőgazdák küldöttségileg kérik fel dr. *Zigre* Miklós hegyközségi elnököt, akit arra kérnek, hogy az adótartozások fizetésére haladékot eszközöljön ki addig az időpontig, amíg ez a rengeteg bajjal küzdő termelőszíri jövedelemhez jut.

* **Emésztési nehézségek**, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullet, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felfrissíti a szellemet. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a **Ferenc József** víz használata folytán étvágyukat majdnem teljesen visszanyerik.

A tartalékos tisztek jelentkezése

Az oradeai sorozó bizottság parancsnoka a következő hirdetményt adta ki:

Az E. 1. modelű karnettek, a katonai felszerelések, fegyverzet és löszerszámok ellenőrzése General Bertelot (volt Aradi-ut) 6. első emelet 29. számú szobájában, minden hétköznap délelőtt 9—12-ig a következő sorrendben történik:

Március 1-én és 2-án jelentkeznek az A. betűs tartalékos tisztek.

Március	4 és 5	B. betűsök
"	6	7 C.
"	8	9 D.
"	11	12 E.
"	13	14 F.
"	15	16 G.
"	18	19 H.
"	20	21 L.
"	22	23 K.
"	26	L.
"	27	28 M.
"	29	30 N.
Április	1	O.
"	2	3 P.
"	4	Q.
"	5	6 R.
"	8	9 S.
"	10	11 T.
"	12	U.
"	13	V.
"	15	W.
"	17	X.
"	18	Y.
"	19	Z.

Munteanu ezredes,
a sorozó bizottság elnöke.

Petreanu őrnagy,
Seful Bir. II. M. A. R.

Dr. Imre Andor képkiallítása a Serilana helyiségében. Hosszu évek óta csöndben és szerényen él ebben a városban egy orvos: dr. Imre Andor. Azok, akik figyelik és keresik az új művészi megnyilatkozásokat, emlékeznek arra, hogy sok évvel ezelőtt rendezett már egy képkiallítást. Hosszu évek után most ismét a nyilvánosság elé lép dr. Imre Andor. Legújabb képeit mintegy kilencven darab rajzot állít ki a Fő-utcai Serilana helyiségében, amely ma a legnépszerűbb kiállítási szalon a városban. Dr. Imre Andor kiállítása szerda délelőtt nyílik meg és annak anyagára legközelebb visszatérünk.

Ingyen oltják be Oradeán a kutyákat. A város területén annyira elszaporodtak a kóbor kutyák és vesztegek, hogy a főállatorvosi hivatal kényszerítve volt példátlan szigorral intézkedések megtételére. A főállatorvosi hivatal elrendelte, hogy mindazokat a kutyákat, amelyeket szájkosár nélkül találnak az utcákon, fogják össze, vigyék ki a sintértelepre és végezzék ki őket azonnal. Miután a közönség, különösen a kutyatartó lakosság körében nagy izgalmat keltett a főállatorvosi hivatal rendelkezése, dr. Hasas Sándor főállatorvos szükségesnek tartotta az alábbi megnyugtató kijelentéseket tenni. A városi főállatorvos még a hét végén felhívást intéz az összes kutyatartó gazdákhöz, hogy mindazok, akik kutyáikat be akarják oltani, összeírás céljából jelentkezzenek a főállatorvosi hivatalban. Bár az oltás nem kerül semmibe és azt a főállatorvosi hivatal éppen a veszettség továbbterjedésének megakadályozása érdekében ingyen végzi, szükség van a pontos összeírásra azért, mert az oltóanyagokat frissen kell beszerezni és addig nem tudják, hogy mennyire van szükség, nem tudják azt megrendelni. A főállatorvosi hivatal a lapokban fogja publikálni az összeírás megkezdésének időpontját.

Az Ipartestületi Hitelbiztoskezet Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy Diós István és Magyarai Lajos tagunk meghalt. (402. 403-ik halotti), a „B” csoportból pedig Barakonyi János tagunk meghalt (184-ik halotti). Ezért az esedékessé vált 10. illetve 11. lelt minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárára, vagy a pénzbeszedőknél. Az elnökség.

V
a m
kor

Két új mi
egyrész
Gyula

Az új ko
szervez
és a b

Budape
Gömbös Gy
A kormány
gyan tegna

Gömbös
névsorának
dása után
járól. Hang
nemzeti mu
küzességi ala
tosan folyta
ben foglalt

— Fel
magyar m
külföldi tár
mokkal egy
vájuk az o
zetesen fog
remélve a
mok támo
mok megva
nagy munk

A sajtó k

Az újjá
gyar sajtó
jó benyomá
az a része.
megvalósítá
alkotmányos
lapok, hog
szinte péld
meg.

A Buda
dott kormá
volt, a reko
sítás kora á

Megüllo
kormány ér
aki új emb
magyar köze
kiváló egye
romantika h
gőbb szervez
Távirati Iro
jára.

A parlam
szólalásoka
ref

Budapes
tól helyzetis
viselőház is
után, s ez a
életben a me
élet feszült
nagy része is.
kapkodták.

V
A SZELLE

A I

ARADI ZSO

I

M

Első szám

egy évre

Kizárólag

az ERDÉL

ahol el

Végetért a magyarországi kormányválság

Két új miniszterrel és az államtitkári kar
egyrésznének kicserélésével Gömbös
Gyula miniszterelnök átalakította
kormányát.

**Az új kormány készen áll a béke-
szervező külpolitikai tárgyalásra
és a belpolitikai reformokra**

Budapestről jelentik: Mint jelentették,
Gömbös Gyula hétfőn átalakította kormányát.
A kormány összeállítása ugyanaz, mint aho-
gyan tegnap közöltük.

Gömbös miniszterelnök az új kormány
névsorának a kormányzó által történt elfoga-
dása után nyilatkozott új kormánya program-
járól. Hangoztatta, hogy az új kabinet is a
nemzeti munkatervet tekintti kormányzati cél-
kitűzési alapjának. Következtesen és céltuda-
tosan folytatni kívánja a nemzeti munkaterv-
ben foglalt programjának végrehajtását.

— Fel vagyunk készülve, — mondotta a
magyar miniszterelnök, — a bekövetkezendő
külföldi tárgyalásokra, amelyeken a többi álla-
mokkal együtt szolgálni és előmozdítani kí-
vánjuk az európai béke ügyét. Emellett öné-
zetesen fogjuk ápolni Magyarország érdekeit,
remélve a többszörösen kipróbált baráti álla-
mok támogatását. Belpolitikai téren a refor-
mok megvalósítására törekszünk és ehhez a
nagy munkához kérjük mindenki támogatását.

A sajtó kedvezően fogadja a változást.

Az újjáalakított Gömbös kormányt a ma-
gyar sajtó igen kedvezően fogadja. Különösen
jó benyomást keltett Gömbös nyilatkozatának
az a része, melyben bejelenti, hogy a reformok
megvalósítására törekszünk és ragaszkodunk az
alkotmányosság szelleméhez. Hangsúlyozzák a
lapok, hogy az új kormány megalakulása
szinte példa nélkül álló gyorsasággal történt
meg.

A Budapesti Hírlap szerint, ha a lemond-
ott kormány eddigi munkája az előkészítés
volt, a rekonstruált kormány előtt a megvaló-
sítás kora áll.

Megállapítják egyes lapok, hogy az új
kormány érdekessége az új belügyminiszter,
aki új ember ebben a házban, de nem új a
magyar közéletben. Kozma Miklós nemcsak
kiváló egyéniség, de egy legmodernebb lovag-
romantika hőse. Huszártiszt, aki a legragyog-
góbb szervező talentum. Ő emelte a Magyar
Távirati Irodát a hírszolgálat mai világhozzá-
járta.

**A parlamentben nagyérdekességgel fel-
szólalásokat várnak. A pártok a kormány
reformpolitikája mellett.**

Budapestről jelentik: A kormányalakítás-
tól helyzettisztázó javaslatot várnak. A kép-
viselőház is kedden ül össze hosszabb szünet
után, s ez a körülmény is növeli a politikai
életben a mozgalmasságot. A parlament ülése
elő feszült érdeklődéssel tekint a közönség
nagy része is. A karzati jegyeket már előre el-
kapkodták.

23 centiméterrel karcsubb a csipője

Mindent eszik, amihez kedve van — mégis fogy!

Jobb egészség a KRUSCHEN révén

Ha egy nő hizni kezd, varrónője könnyen el-
tudja takarni a defektusokat. Ha azonban attól
fél, hogy a test fiatalágát elveszíti és a világ
„tulságosan kövérnek” fogja tartani, úgy olvassa
el az alanti levelet. Szerzője azt írja, hogy „meg-
voltam lepődve” és meg is mondja Önnek, mitől
volt meglepődve:

„Elkezdtem Sels Kruschen szedni savtulen-
gés miatt. Nem egészen három hónap múlva meg-
voltam lepődve állapotom és kinézésem miatt. Az
a hájrétég, amely addig elégtelenített, csodála-
tos módon eltűnt. Három hónapnál rövidebb idő
alatt a csipő és a has körül 20 vagy 23 centimé-
tert fogytam. Minthogy Kruschen Sels nem a
fogyás miatt szedtem, nem tudtam, hogy ez az
öröm ezen orvosság révén ér, amelyet naponta
szedtem. Minden barátom csodál most. A kü-
lönbség régi és mai állapotom között rendkívüli.
Minden fájdalom elmúlt és velük együtt a gyom-
or renyhése. Nem tartottam semmiféle fog-
yókúrát. Eszem ott, azt és akkor, amit és ami-
kor nekem tetszik. Az egész idő alatt, amíg
Kruschen szedtem, semmi kellemetlenségem
sem volt”. (A. D. asszony.)

A Sels Kruschen nemcsak hashajtó saját-
ságánál fogva fogyaszt. Hatásuk nem csak egyet-

len szervre terjed ki. Lassan, de biztosan. Sels
Kruschen megszabadítja a testet mindazon anya-
goktól, amelyek hizlalják, minden méregtől és a
haszontalan savaktól, amelyek igen gyakran reu-
mát okoznak, zavarok: az emésztésben és egyéb
betegségeket.

Sels Kruschen több mint 120 országban árul-
ják és most már Romániában is minden gyógy-
szertárban és drogériában üvegenként 95 leier
kapható.

Az egységes párt klubjában hétfőn este
élénk élet volt. Általános volt a vélemény, hogy
a mai pártértekezleten Gömbös felszólításának
a párt eleget tesz és teljes erővel támogatni
fogja az újjáalakított kormány reformterveit.

A képviselőházban a megnyitó ülésen
Bethlen szólal fel, hogy válaszoljon Eckhardt
támadásaira és valószínűleg beszélni fog Eck-
hardt is.

Gömbös a kormány programjáról fog nyi-
latkozni tenni.

Kedden ülést tart a keresztény párt is és azt
az álláspontot foglalja el, hogy megmarad
ellenzéknek, de a megfelelő reformokat hely-
lyesli és azok megvalósításában a kormányt
támogatni fogja. Turri Béla már is kijelentette,
hogy a keresztény párt támogatja a kormányt
a szükségessé vált reformok megvalósításában.

Négy államtitkár végleg távozik.

Budapestről jelentik: Mint ez már ilyen-
kor szokásos, a politikai államtitkárok is be-
nyújtották lemondásukat. A kormányzó Tóth
László miniszterelnökségi, dr Varga Imre

penzügyi, dr Marschall Ferenc földművelés-
ügyi és dr Petry Pál kultuszminisztériumi
államtitkárokat felmentette állásukból. Varga
Imréné és Petry Pálnak az elsőosztályu ma-
gyar érdemkeresztet adományozta.

Wolff Károly a kisantanttal és Német- országgal való külpolitikai megértést sürgeti.

Budapestről jelentik: A Magyar Asszonyok
Nemzeti Szövetségének összejövetelén hétfőn
Wolff Károly nagy külpolitikai beszédet mon-
dott. Hangoztatta, hogy a magyar külpolitiká-
nak a jövő felé kell tekinteni. Ha Itália más
barátokat keres, Magyarországnak is ezt kell
tennie. Elsősorban a kisebbségi kérdést kell
megoldania, s aztán a Jugoszláviával való
gazdasági együttműködést kell megteremtetni.
A megértés már utban van, mert a kiüldözött
háromezer magyarból ezerkettőszázat már
visszafogadott Jugoszlávia. Magyarország gaz-
dasági összeköttetése Németországgal a legje-
lentősebb. A német export két és félszer akti-
vabb, mint az olasz export.

A második Gömbös-kormány eskütétele

Egyes hírek szerint az új kormány házfeloszlatással
és új választások kiírásával kér bizalmat reform-
politikájához

Budapestről jelentik: A hivatalos lap keddi
száma közli az új kormány kinevezéséről és
Keresztes Fischer Ferenc volt belügyminiszter
felmentéséről szóló kormányzói kéziratot. A
kormányzó Keresztes-Fischer Ferencnek ez al-
kalomból teljes elismerését és meleg köszö-
nét fejezte ki.

A keddi reggeli sajtó igen kedvezően,
mondhatni lelkesedéssel fogadta a második
Gömbös-kormányt. A Nemzeti Újság számol a
lehetőséggel, hogy házfeloszlatással és új vá-
lasztások kiírásával kér bizalmat az országtól a
kormány politikájá számára.

A Magyar Hírlap szerint a népies politi-
kát és nemzeti összefogást tűzte ki céljául az
új Gömbös-kormány és ez csak reformokon ke-
resztül visz el a célhoz. A reformok mellett pe-
dig a miniszterelnök ismételtlen leszegelte ma-
gát. A Népszava amiatt aggódik, hogy a parla-
ment nélkül intéztek el egy fontos politikai
kérdést s hogy — szerinte — a kormányzat
jobbfele tolódot. A kérdés csak az, hogy akar-e

az új Gömbös-kormány őszinte, mélyreható
reformot.

Budapestről jelentik: A kormány kedden
délelőtt 10 órakor ünnepélyesen letette az esküt
az államfő kezébe. Az új kormány ugyancsak
kedden délelőtt 11 órakor bemutatkozott a Nem-
zeti Egységpárt előtt. A párt negyedórás érte-
kezletet tartott, amelyen Bethlen is résztvett.

Sztranyavszky Sándor megnyitóját után Göm-
bös beszélt. Kérte a párt támogatását, hangoz-
tatva, hogy csak ezzel a párttal akarja reform-
tervét megvalósítani.

Sztranyavszky záró szavai után az értekezlet
teljes egyhangúsággal bizalmat szavazott a
kormányának. Az értekezlet után Bethlen és
Gömbös bizalmas tanácskozássra vonultak vis-
sza.

A házfeloszlatás kérdésében még eltérők
a vélemények. Egyesek szerint esetleg sor kerül
erre a lépésre, mások viszont nem tartják va-
lószerűnek.

VIGILIA

A SZELLEMI ARISZTOKRACIA NEGYED-
ÉVI KÖZLÖNYE.

A lelki reneszansz hirdetője.

Kiadják:

ARADI ZSOLT,
BALLA BORISZ,
POSSONYI LÁSZLÓ.

Megjelenik évente négyszer.

Első szám most jelent meg — 190 oldal

Előfizetési ára:

egy évre 250 lei, egyes szám ára 70 lei.

Kizárólagos képviselő Románia részére.

az ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA,
ahol előfizetések is elfogadtnak.

Bucuresti levél

*

Rövid folyosói vita a numerus valachicus-ról

Bucuresti. Saját tud. A szenátus folyosóján megkérdezte Gyárfás Elemért egy szélső jobb-
oldali román újságíró:

— Mi a véleménye szenátor úrnak a numerus valachicusról?

— Örömmel üdvözöljük, — felelte Gyárfás mosolyogva. — Mert mi nem kívánunk mást, mint a magyar kisebbségi elem számarány szerinti való helyfoglalását, érvényesülését közhivatalokban, szabad pályákon, mindenütt.

— Azt hiszem, — folytatta az újságíró, — túlzás a magyarok számarány szerinti való elhelyezkedését követelni közhivatalokban is, hiszen a magyar uralom alatt románok egyáltalában nem jutottak be köztisztviselői állásokba.

— Nagyon téved, — ment bele a vitába Gyárfás. — Budapesten több erdélyi román származású kúriai bíró volt, mint most Bucurestiben a semmitűszéken. S érdeklődjék csak, hogy nem számítva ide a magyaroktól átvett bírót, hány fiatal jogász jutott be a román bí-

rői karba? Egy sem.

— A magyarok, — firtatta tovább az újságíró, — azzal is a magyarosítás célját szolgálták, ha román embert neveztek ki állami hivatalokba.

— Lám, — vágott vissza Gyárfás, — a mai rendszer még elrománosodva se fogadja be a magyarokat. Ismerek egy postamestert, aki nagyszerűen megtanult románul, áttért az ortodox vallásra és mégis kitétek az állásából. Mások megrománosítják a nevüket, román nő vesznek feleségül, román nevelést adnak gyermekeiknek. S ez se használ.

— A nemzeti hovatartozóság határvonalai néha elmosódnak...

— Pedig, — fejezte be a vitát a magyarpárti szenátor, — igazán csak előnyünkre válnék, ha végre megállapítjuk, ki hát a magyar. Mert ha állami hivatalra pályázom, akkor magyar vagyok. De ha gyermekemet magyar iskolába akarom küldeni, akkor nem vagyok az.

Egy kis fogalomzavar

Bucuresti. Alig van nap a képviselőházban, hogy ne akadjon szólok, aki a nemzeti munka védelméről szóló törvényre hivatkozva, intézkedéseket követel a kisebbségi közhivatalnokok, magánalkalmazottak és munkások túlnyomó részének románokkal való kicserélésére, a kisebbségi egyetemi hallgatók, sőt középiskolai növendékek számának a csökkentésére s a szabad foglalkozásokban kenyérre talált kisebbségieknek a pályákról való kiszorítására.

Ezek a felszólalók résztvettek a sokat emlegetett törvény parlamenti vitájában és nagyon jól tudják, hogy a törvényhozó a nemzeti munka védelme alatt a hazai munkát értette s hogy mikor megállapította azt az arányszámot, melyben a Románia területén működő magánvállalatok „román” munkásokat kötelesek alkalmazni, akkor a román állampolgárságu szellemi és testi munkások érdekében akart védőfalat emelni az idegen, a külföldi munkások beözönlése, térhódítása ellen. Ezt a nemzeti munkavédelemről szóló törvény parlamenti vi-

tája során az illetékes miniszter a kisebbségi, de főleg magyarpárti képviselők és szenátorok nyomtatékosan kifejezett aggodalmára ismételtén leszegezte a képviselőházban és a szenátusban is és félreérthetetlen határozottsággal jelentette ki, hogy a törvény szövegezésében a „román” kifejezés soha semminemű félreértésre nem adhat okot, mert a törvényhozó ez alatt román állampolgárt ért.

Ennek ellenére a felszólalók csökönnyösen összezavarva a fogalmakat, következetesen a nemzeti munkavédelemről szóló törvény végrehajtását sürgetik a kisebbségek háttérbe szorításának eszközeként. S mintha központi irányításra ismételnének ezek a felszólalások, mert másként el se lehet képzelni, hogyan jut mond-

Egészséges, bő gabonatermés
ARZOPOL
száraz-pácoió szer
használatával nélkül elképzelhetetlen.
Többlettermés.
Egészséges magvak!
Mérésékelt ár!
Gyártja: Moskovits Ipartelepek Rt. Oradea
Kaphat.
Andrényi Károly és Fiai Rt., Oradea.

hatni minden napra egy ilyen tárgy napirend előtti bejelentés, vagy interpelláció. A pártok egymást licitálják túl a kisebbségellenes túrelmetlenségben és kis honatyák komoly tapsokat aratnak, ha sikerült kipiszkálniok Brasovban, Timisoaran, Galatzban, vagy lasiban olyan magánvállalatot, amelynél a román fajú alkalmazottak száma román szempontból nem kielégítő.

A szélső jobboldali lapok — amelyeknek száma és túrelmetlensége egyre nő — természetesen bő magyarázatokkal közlik ezeket a felfedezéseket, önálló értesülésekkel és eszmefuttatásokkal toldják meg azokat, rádupláznak a nemzeti munkavédelemről szóló törvény mielőbbi szigorú „alkalmazását” követelő szónoklatokra s a román közvélemény, amely csak a törvény betűit ismeri, de nem igen olvasta az arra vonatkozó miniszteri nyilatkozatokat, egyre jobban felbőszül a kormány és a kisebbségek ellen s lassankint már valami titkos szövetséget setj a kettő között a román elem kijátszására, a törvény kifejezett rendelkezéseinek lábbaltiprásával.

Különös, hogy ezt a fogalomzavart nem igyekeznek eloszlatni a kormány akár a törvény végrehajtási utasításának a parlamenti viták során elhangzott miniszteri nyilatkozatok szellemében való megfogalmazásával és mielőbbi nyilvánosságra hozatalával, akár pedig újabb parlamenti nyilatkozatokkal, helyreigazító és felvilágosító választ adva azoknak az interpellációknak, akik a *külföldiek* ellen irányuló törvényt a kisebbségi állampolgárok mellének kívánják szegezni. (j. l.)

Detektivekkel lepleztette le a tolvaj gyógyszerészsegédet és pénztárosnőt egy bucaresti gyógyszerertartulaidonos

Bucuresti. Saját tud. Császár Ernő bucaresti magyar gyógyszerész, akinek a Calea Victoriei 124. szám alatt van igen jól menő patikája, a napokban feljelentést tett a rendőrségen gyakornoka, Mircea Surariu cámpinai származású fiatal gyógyszerész ellen, akit azzal gyanúsított, hogy rendszeresen lopja őt. A magyar gyógyszerész ugyanis megdöbbenéssel tapasztalta az utóbbi időben, hogy noha patikája igen nagy forgalmat bonyolít le, nem mulatkozik semmi haszon s a legnagyobb lakarekosság mellett sem tudja számláit rendszeresen kifizetni. Figyeldni kezdte gyakornokát, aki már két és fél éve nála volt s akiben mindig úgy megbízott, hogy gyakran hosszabb időre is teljesen egyedül hagyta a gyógyszerertárban. S néhány nappal megfigyelés után annyira megérlelődött benne a gyanú, hogy a rendőrség segítségét kérte alkalmazottjának leleplezésére.

A rendőrprefektúra egy komiszárt és egy ügyes detektívet küldött ki s ezek Császár gyógyszerésszel három nap egymás után próbára tették Surariut, úgyhogy magára hagyták a gyógyszerertárban és vevőket küldtek be hozzá akik nekik adták át a vásárolt gyógyszereket. Így megállapították, hogy a gyakornok az első próbaidő alatt 1000 lei, a másodikban több mint 900 lei, a harmadikban pedig 1500 lei értékű gyógyszert adott ki, anélkül, hogy leblokkolta volna. Mialatt e vásárlások történtek, egy detektív vagy egy megfigyelő állandóan a gyógyszerertárban állt és valami főzet elkészíté-

sére várt, hogy a megtévedt fiatal gyógyszerész módszerét pontosan megállapíthassák. Az egész eljárásból kiderült, hogy Marin Surariu a pénztárosnővel, Maria Federrel összejátszva, rendszeresen leblokkolatlanul hagyja az eladott értékeiből a gyógyszereket és a pénzt egyszerűen zsebrevágyja.

A harmadik próba után Császár gyógyszerész a rendőrközvegekkel megjelent a gyógyszerertárban és felmutatva az eladott gyógyszereket, letagadhatatlanul rábizonyította alkalmazottjára a csalást, Marin Surariu be is ismerte tettét s a kiküldött rendőrbiztos azonnal a rendőrprefektúrára kísérte őt, ahol részletes beismerő vallomást tett.

Császár Ernő becslése szerint gyakornoki naponta két-három ezer lelei károsította meg, úgyhogy körülbelül félmillió kára van. Marin Surariu édesapja, aki dúsgazdag petróleum-beruházójának tulajdonos Cámpinán, eleinte hajlandónak mutatkozott a kár legalább egy részének a megtérítésére, de aztán cinikusan kijelentette, hogy tolvajlások másutt is történnek, neki nem újság az ilyesmi s fia megtévedése egyáltalában nem kötelezi őt a fizetésre. Császár erre megindította a bünvádi eljárást s az ügyet esztendőnkön áttették az ügyészséghez.

Magyarok! Olvassatok és terjesztetek a legújabb magyar naplót
Erdélyi Lapok

Mindenki számára elérhető
a szép és harmonikus külső,

mert előnytelen külsején kívánságai szerint javít és szépít a szépítő sebész!

Most jelent meg! Mindenki olvassa!

A szépítő sebészetről

Lehetőségek — Problémák — Megoldások.

Irta: Dr. Eurenfeld Hugó
szépítő-sebész.

Mindenkit érdeklő téma, mert a szépítő műtétek áldásos lelki és szociális eredményei egyéni boldogulásunkat elősegítik. A tartalomról: Arc. — Megfiatalítás. — Ráncook, hegek eltüntetése. — Arcfelvarrás. — Az orr szépséghibái. — A szerző egyéni módszere az új orrforma megállapítására. — Az orr — Szépítő műtétek. — Könnycsökö műtétek. — Szemhéjráncok, szemhéjtasakok eltüntetése. — Nyulajak. — Ajakszépítő műtétek. — A lül szépséghibái és javításuk. — Arcjellegátalakítás. Stb., stb.

Műtél előtt és után eredeti felvételekkel rendkívül gazdagon illusztrálva gyönyörű kiállításban ára 100 lei.

Beszerezhető: Kiadóhivatalunkban.

Oradea,
ELŐFIZETÉSI

Magyarországon
Egyes számok
Postatakarék

Felelős
Cluji s
Ct.

Kéziratok
Csak a

A bud
szert nyu
zet helyen
a nappali

Zürichi
Newyork 3
25.57 fél. M
lin 123.80,
58.32 fél. B

Bussol

bere. A vi
embere XI.
ni. S hogy
pontos apr
vannak a
ról, mutatj
tek az olas
amelyre a
nagy állam
velét így k
(szerdán) j
hétfőn velt
zateszik: az
az emberne
Gladsto
lasztotta el
rium egész
Goethe é.
nok kis le
iratesomva

OI
me
tá

Királyi
bajnokné
Csorba E
lyázó bajn
második os
sportegylet
totta át a r
nek, akit e
részéről dr
ról pedig o
lelő beszéd

Kettős
manóczy-sz
Imre 24 év
érkezett H
Flouber-pi
fiu apja H
ben keresk
kilométer
kos. A lövé
ségül siet
aki a két
hogy a gol
te át, a b
vesztettek
lesz a dol
tották a s
őket. A sz
tak, amely
Kedden dé
eltávolított
hajják a k
gy vérmér
re munkat
mesek volt
szüleik is e
miatt teljes
valaha is
leány lőtt
kezébe a k
sához nem
A fegyver
het, de a
rendőrség
lőit.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Ciuj szerkesztő: **dr Sulyok István**

Ciuj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.
Csak a válasz helyes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése
szerint nyugaton gyengülő északi szél, a felhő-
zet helyenként növekszik, éjjeli erősebb fagy,
a nappali hőmérséklet alig változik.

Zürichi záriat. Párizs 20.30, London 14.48,
Newyork 303 hétnyolcad, Brüsszel 71.90, Milánó
25.57 fél, Madrid 42.05, Amszterdam 208.40, Ber-
lin 123.80, Schilling 57.10, Prága 12.87 fél, Varsó
58.32 fél, Belgrád 702, București 305.

Mussolini, a pontosság és az udvariasság em-
bere. A világ legelfoglaltabb, mert legdolgosabb
embere XI. Pius után kétségtelenül Mussolini.
S hogy ez a nagy államférfi mégis milyen
pontos apró dolgokban is — és milyen fogalmi
vannak a ma nem nagyon divatos udvariasságról,
mutatja egy apró eset, amelyet most közöl-
tek az olasz lapok. Egy magánlevélről van szó,
amelyre a Duce egy kis késéssel válaszolt. A
nagy államférfi szükségét érzi annak, hogy le-
velét így kezdje: „Bocsáson meg, hogy csak ma
(szerdán) jutok hozzá, hogy levelére, amelyet
hétfőn vettem kézhez, válaszolok”. A lapok hoz-
záteszik: az udvariasság ilyen példájának láttára
az embernek önkéntelenül is eszébe jut a nagy
Gladstone udvariassága, aki soha nem mu-
lasztotta el, hogy kalapot emeljen a miniszter-
ium egyszerű takarítónője előtt, avagy a 65 éves
Goetheé, aki felállt, amikor egy egyszerű ír-
nok kis leánya lépett a szobájába valamilyen
iratsomóval.

Itélet a fekete szesz bűnperben. Ciuj. Saját
tud. A fekete szesz ügyben a törvényszék kedden
délben hirdetett ítéletet. Kun Andort héthónapi
fogháza ítélték, amit azonban a vizsgálati fog-
sággal kitöltöttnek vett a bíróság. Két vádlott-
társát felmentették. Az ügyész mindhárom íté-
letet megfellebbezte.

Nyomoruságban halt meg az első felhőkar-
coló építője. Negyven évvel ezelőtt épült az első
felhőkarcoló Amerikában. Frederick Philip Din-
kelberg tervezte a húszemeletes épületet, amely
Newyorkban emelkedik, a Broadway, az ötödik
sugarút és a huszonharmadik utca keresztezésé-
nél. A felhőkarcoló-építő híressé lett és nagy va-
gyont szerzett. Rengeteg felhőkarcolót épített
Amerika nagy városaiban. Példáját azután má-
sok is követték és egymásután emelkedtek az új
felhőkarcolók Amerikában. Az építés technikája
azóta sokat fejlődött. Dinkelberg módszere és stí-
lusa elavult, új megbízást már nem kapott az
első felhőkarcoló építő s a gazdasági válság el-
vitte vagyonát is. Most jön a hír Amerikából,
hogy nagy nyomoruságban, mindenkitől elha-
gyatva és elfeledve halt meg.

A Saarvidék külön tartományi kor-
mányi kapott. Saarbrückenből jelentik:
Hitler hétfőn kinevezte az új saarvidéki tarto-
mányi kormányt. Miniszterelnök Bürckel, ed-
digi kormánybiztos, helyettese Jung, hesseni
miniszterelnök lett.

* Elrontotta a gyomrát? Hirtelen (acut) gyo-
morrontásnál vegyen óránként 2—2 szem **Salva-
cid**-ot a tünetek (hányás, göres, láz és fájda-
lom) teljes megszűntéig. **Gyomorbaajos Ön?** Gyo-
morégés, savanyu felbőgés, göres, puffedség,
stb. gyorsan és biztosan ható gyógyszer a
Salvacid. Kapható a gyógyszerárakban. 50 dar-
abot tartalmazó üveg 150 lei. 15 darabot tartal-
mazó tubus 50 lei.

Halálozás. Tarcsafalvi Pálffy Ferencé,
született Ugron Borbála, február hó 28-án dél-
ben elhunyt 81 éves korában Odorheiu. Igazi
nagyasszonya volt megyéjének, akit a legegyszer-
űbb embertől kezdve fel a vezető osztályokig
mindenképp szeretettel tisztelt. Halálát fiai,
dr Pálffy Ferenc, dr Pálffy Jenő, dr Pálffy Béla és
Pálffy László s az Ábrahámfalvi Ugron, Bolgár-
falvi Sebest, Oroszfői Mikó, stb. családok gyá-
szolják. Temetésén a város egész magyarsága
osztózott mély részvétellel a család gyászában.

Feljegyzések

A svájci liberalizmus nagy lapjában, a
Neue Zürcher Zeitung egyik közelebbi
számában olvassuk az alábbi tanulságos hir-
adást:

...A Reichswort című lap, a német
vallás lapja áldozatul esett a konkordátum-
tárgyalásoknak, melyek mintegy 8 napja újra
megkezdődtek Berlinben... a betiltás Hitler
személyes parancsára történt... félreérthetetlen
koncesszióról van itt szó, melyet a Vatikán-nak
tettek... mutatni akarják a birodalmi kormány
jóakaratu készségét az új-pogány mozgalom
korlátozásának dolgában... A német vallás ala-
pítására irányuló mozgalom, melynek valami-
féle észak-germán külön egyház lebeg szeméi
előtt, e lap betiltása által minden bizonytal-
veszténi fog erejéből, mivelhogy ez a rendszá-
bály hivatalos rosszalást jelent... Nagy feltű-
nést keltett világszerte az is, hogy a diszbe-
den, melyet a berlini nuncius a pápa koroná-
zási évfordulóján adott, Hitler is résztvett.
Köztudomásu ugyanis, hogy a kancellár min-
denféle társasági meghívásnak elvből kitér. A
nunciatura meglátogatása kivétel, mihez ha-
sonló eddig még csak egyetlenegyszer
történt: amikor Hitler Eden kedvéért életében
először átlépte a berlini angol nagykövetség
küszöbét...

Ezek a hírek természetesen távolról sem
jelentik meg azt, hogy a német új-pogányság
megszűnt létezni, sem pedig, hogy az egyete-
mes kereszténység egyháza megkötötte a békét
Berlinnel. Egyet azonban mindenesetre jelente-
nek: az erkölcsi és szellemi hatalmak egy re-
növekvő tekintélyét és erejét. A Szentzék-
nek nincsen hajóhada, sem tankjai vagy légi-
flottája s a feltörő német nemzet politikai
mégis több figyelemmel van érzékenységre,
mint az ősi vetélytárs szempontjaira. E tekin-
télynek a sugárzása elől nem fog kitérni a
román külpolitika sem, mely mindig mérlegel-
ni tudja a nemzetközi élet realitását.

(Skin.)

Kiöntött a Tisza Magyarországon.
Miskolcra jelentik: A gyors hóolvadás és az
utóbbi napok esőzései következtében a Sajón
nagy árhullám van levonulóban. Tiszalóknél
a Tisza is nagyobb árterületet elöntött. Tisza-
lők és Tiszakardos között a kompjáratot be-
szűntették.

Olvasta már, hogy az
megrendezzük harmadik
társasutazásunkat

RÓMÁBA

Részvételi díj 4650 lei.
személyenként
Kérjen bővebb felvilágosi-
tást utazási osztályunktól.

Királyi kitüntetés a háromszoros korcsolya
bajnoknőnek. Tg.-Mures. Saját tud. A király
Csorba Klári háromszoros országos műkorcsolya
bajnoknő a „Meritum Cultura” sportérem
második osztályával tüntette ki. Az M. S. E.
sportegylet vezetősége ünnepség keretében nyuj-
totta át a magas kitüntetést a kiváló sporthölgy-
nek, akit ez alkalommal a korcsolya szakosztály
részéről dr Horváth Jenő, az egyesület részé-
ről pedig dr Csiky Kálmán üdvözölték megfe-
lelő beszéddel.

Kettős öngyilkossági kísérlet. Oradeán, a Ri-
manóczy-szállodában hétfőn este 7 órakor Hipp
Imre 24 éves ciuj joghallgató és a vele együtt
érkezett Haász Anna 19 éves leány egy 6 mm.
Floubert-pisztollyal homlokon lötték magukat. A
fiu apja Hipp János Vanator (Arad m.) közseg-
ben kereskedő, a leány pedig a szomszédos, pár
kilométerre levő Satulnou községbe való birto-
kos. A lövésekre a szálló másik szobájából segít-
ségül sietett Dumitrescu sibiui orvoskapitány,
aki a két eszméletlen fiatalról megállapította,
hogy a golyó a kemény homlokcsontot nem törte
át, a bőr alatt összelapult, csak kevés vért
vesztettek és komolyabb következménye nem
lesz a dolognak. A mentők a kórházba szállí-
tották a sebesülteket, ahol eszméletre térítettek
őket. A szálló asztalán bucsuleveleket is hagy-
tak, amelyekben szüleiktől akartak bucsút venni.
Kedden délelőtt mindkét sebesült homlokából
eltávolították a golyót s pár napon belül elhagy-
hatják a kórházat, mert láz nem jelentkezett s
egy vérmérgezésről nem lehet tartani. Hipp Im-
re munkatársunknak azt mondta, hogy szerel-
mesek voltak egymásba, de eltekintve attól, hogy
szülei is ellenozták a házasságot, állástalansága
miatt teljesen kilátástalannak látták azt, hogy
valaha is házasságra léphessenek. Először a
leány lőtt a saját homlokába s azután vette ő
kezébe a kis fegyvert. A Floubert-pisztoly vásárlá-
sához nem kell engedély s ezért tudta megvenni.
A fegyver golyója mindenütt másutt halálos le-
het, de a homlokcsontot nem tudja áttörni. A
rendőrség táviratilag értesítette a fiatalok szü-
leit.

Nem derült ki a carei pénztárkifosztás rej-
télye. Carei. Saját tud. Jelentettük a múlt év ve-
gén, hogy a Casa Noastre fiókjának páncélszek-
rényéből eltűnt 393.000 lei, anélkül, hogy a bető-
résnek nyoma lett volna akár a pénzeszközben,
akár a páncélszoba ajtaján. A gyanúsított tiszt-
viselőket, akik előző nap rovincsolást tartottak
s a nyomozás rehabilitálta és a további nyomozást
beszűntették. A pénztárca igazgatósága a
fiók egyik igazgatóját, a pénztárost és az egyik
szolgát felmondás nélkül elbocsátotta. Mivel a
fiók pénztárkészlete egymillió leire biztosítva
volt, a kár a banknak visszatérül nagyrésztben,
de egy nagyobb összeget nem térít meg a bizto-
sít, mert szerinte hiányzott a kellő elővigyázat,
különben a titokzatos betérés nem történhetett
volna meg.

* Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesó-
ványodás, sápadtság, mirigybetegségek, eke-
mák, furunkulusok esetében a természetes
„Ferenc József” keserűvíz gyorsan szabályozza a
beleik annyira fontos működését és a vért bizto-
san felfrissíti.

Kiirtják az összes kutyákat és macskákat.
Simleul-Silvaniei. Saját tud. Jelentettük, hogy 19
embert mart meg a veszettkutya a városban,
akiket a Pasteur-intézetbe szállítottak. A helybeli
városi tanács szigorú ebzárlatot rendelt el az
egész járás területére és kidobolták a városban,
hogy az elszaporodott kóbor kutyákat és gazdát-
lan macskákat strichninnel mérgezett hussal
ják pusztítani, a kutyákat tehát még porágon és
szájkosárral sem szabad az utcára kivinni. Aján-
latot tett máskülönb dr Stadler Miksa hely-
beli állatorvos a megyei főállatorvosnak, hogy
szerezzenek megfelelő mennyiségű mérget és en-
gedélyt arra, hogy Simleul-Silvaniein, ahol sze-
rinte a kutyák és macskák nagyrésze ugys meg
van fertőzve, az összes házörző és egérfogó álla-
tokat irtják ki, hogy így végtelenségig az elter-
jedt veszettségnek, aminek ellenkező esetben sü-
lyos következményei lehetnek. A kutyák és
macskák gazdáinak nagyrésze természetesen el-
lenzik a tervet, mert sajnálják hűségű állatai-
kat kipusztítani. Ugyiszintén tiltakoznak az állat-
védő barátok is a terv megvalósítása ellen, de
valószínű, hogy végre fogják hajtani.

Amerikai méretek. Amerikában most állitot-
ták össze 1933. bűnügyi statisztikáját. Ime, egy-
néhány beszédes adat! Az Unió 1933. folyamán
nem kevesebb, mint 13 milliárd dollárt adott ki
gonosztevők üldözésére, őrizetbehelyezésére és az
ellenük irányuló eljárások lefolytatására. A
nagyipar zsarolóknak külön fizetett 15 milliárd
dollárt. Így is történt 12.000 gyilkosság, 40.000 lo-
pás, 50.000 rablás, 100.000 tetleges megtámadás,
3000 elcsábítás. 1900 óta a gyilkosságok száma 35
százalékkal, a börtönlakók száma 50 százalékkal
emelkedett. És minden övintézkedés dacára ma
is a közbiztonsági közegek nyilvántartása szerint
mintegy 1200 gyilkos mozog szabadon és 400.000
egyen él bűnözésből az Unió területén.

Az elbocsátott alkalmazott revolveres
merénylő. Sätmar. Saját tud. Somcuta-
Mare nagyközségben néhány nappal ezelőtt
Nistor György, a főszoigabiroóság volt tisztvisel-
ője a dr Barbul Aurél járásbíró lakásának
egyik ablakán keresztül revolverével ötször
belőtt a szobában tartózkodó járásbíróra és dr
Pop István főszoigabiroó feleségére. A lövések
sulyosan megsebesítették a fiatal asszony jobb
karját, de Barbul járásbíró sértetlen maradt.
Nistor György ezután futva elmenekült, Sät-
maron azonban elfogták, letartóztatták és át-
adták a csendőrségnek. A merénylő menekülés
közben Hidiaga község határában, egy széna-
kaszal alján rejtette el revolverét, amelyet két
nappal később találtak meg. Azt hiszik, hogy
Nistor a gyilkossági kísérletet valószínűleg
azért követte el, mert állásából elbocsátották,
de egyesek szerint a merénylőt valószínűleg poli-
ikai okok rejtőznek. A megsebesült asszonyt
lakásán ápolják. A Nistor vallomását a csend-
őrség még nem adta ki. A merénylő golyói
valószínűleg dr Pop István főszoigabiroónak
voltak szárvna.

Kávéházakban, vendéglőkben min-
denütt kérje az „Erdélyi Lapok”-at

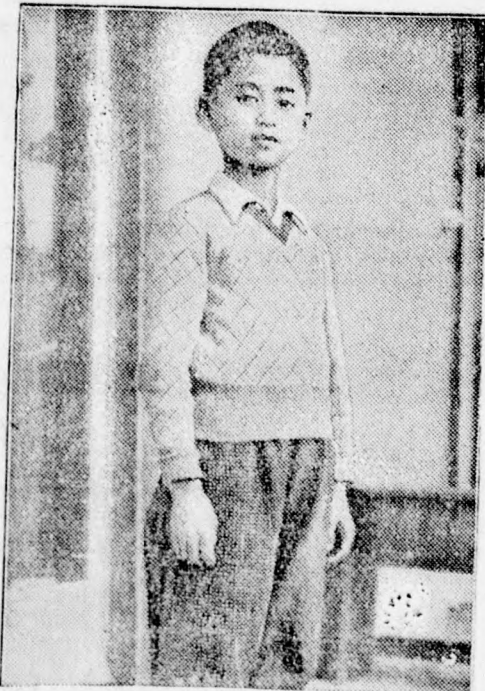
București előfizetőink szíves figyelmébe. Ismételtelen fel kell hívunk bucurești előfizetőink szíves figyelmét, hogy fizetések részünkre kizárólag csak Jávör Béla szerkesztő urunk (lakik: Str. Matai Basarab 10), vagy közvetlen kiadóhivatalunkhoz teljesíthetők. Másnak kezéhez kifizetett összegéért a felelősséget nem vállaljuk.

Nem lehet két nyelven címezni a leveleket. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Vámszer Géza főgimnáziumi tanár levelet küldött Clujra. Az ajánlott levelet feltűnő, rajzolt betűkkel Cluj (Kolozsvár) címmel látta el. Az ajánlott levelet pár nap múlva visszakézbessítette a posta azzal, hogy csupán csak az állam nyelvén és a román hivatalos elnevezést lehet használni és másnyelvű megjelölés még zárjelben sem használható, a posta nem kézbesíti ki.

Betiltották a Cultul Patriei egyesület erdélyi zászlóbontását. Cluj. Saját tud. Jelentettük, hogy nemrégiben érkekezletet tartott Clujon a Cultul Patriei egyesület vezetősége. A Csizmadia Szinben lezajlott érkekezleten Maniu képviselőtében megjelent N. Buta tanár. Az érkekezleten elhatározták, hogy március 3-án zászlóbontó gyűlést tartanak Clujon és proklamálják az alkotmányos front megalakítását. Szombaton este meg is érkeztek a fővárosi kiküldöttek, élükön Marin *Stefanescu* egyetemi tanárral és néhány nyugalmazott tábornokkal. A Rapid vonattal azonban megjött Stancescu ezredes, az országos állambiztonsági hivatal vezérigazgatója is, négy vezérfelügyelővel és a gyűlés megtartását megakadályozták.

Ville Satu-Mare harca az önállóságért. Saját tud. Sätmartól mintegy tizenhat kilométerre van Ville Satu-Mare, amely már hosszabb idő óta Sätmarhoz tartozik s elöljáróság intézi a sätmari városi tanács jóváhagyásával az ügyeket. A községnek hatezer lakosa van s ebből az önkormányzatvesztésből annyit nyert, hogy Sätmar milliókat épített be középületekbe. Ville még sincs megelégedve, hanem önkormányzatot követel magának. Emiatt állandóan harcok vannak az ottani vezetők és a sätmari vezetőség között. Legutóbb legelőhiány miatt panaszkodtak, amire a város mintegy negyven hold területet engedett át a községnek legelő céljaira. Ezzel azonban nem elégedtek meg, hanem azt a területet követelték, amelyet a város tízmillió leies befektetéssel csemeterkérté változtatott, így tehát érthető, hogy ezt nem kapták meg, de megígérték, hogy öt-hat év múlva megfelelőbb területeket vásárolnak legelő céljaira. Ville lakossága meg van elégedve a jelenlegi állapottal, de egyesek, akik vezető pozícióra pályáznak, nem hagyják nyugodni az önállóság gondolatát.

Mi minden szabad a nőnek Amerikában? A newyorki rendőrbíró érdekes indokolással mentett fel egy nőt, aki a Broadwayn felpofozott egy férfit, mert az őt megszóllította. A kinos incidens néhány nappal ezelőt játszódot le a Broadwayn és a harcias hölgy pofonja kövekeztében az arcútozott férfi agryázkódást is szenvedett. A rendőrbíró ennek ellenére felmentette a pofozkodó nőt, azzal az indokolással, hogy „minden hölgynek, akit az utcán megszóllítanak, joga van ahhoz, hogy a helyszínen pofonnal elégtételt szerezzen magának.”

Sziám jövődö király.

Sziámiban biztosra veszik, hogy Pradhjadipok király — bár a törvényhozás lemondását nem fogadta el — mégis a magánéletbe vonul vissza. Örököse a kiskorú Ananda herceg, aki ez idő szerint Svájcban nevelkedik.

Legszébb nagybőjti prédikációk:

Czumbel: A kereszt utján 60.— lei
Pakocs: Örömet akartok . 50— lei
Tóth: A szenvedő és győzedelmes Krisztus . 320.— lei és 10 lei portó.

Kapható: az ERDELYI LAPOK KÖNYVOSZTALYANAL.

Közirtokossági fajtálékot is lefoglaltak adóba. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Nagy elkeseredést váltott ki Cetatua község lakossága között az állami adóvégrehajtók azon eljárása, hogy a közirtokossági vagyonból kiadott ezévi vágter fajtálékát, amely arányjog alapján a közös birtokosoké és amelyre már a fautalványokat is kibocsátották, községi taxatartozás fejében az állami adóbeszedők elárverezték. A falu lakosságából küldöttség alakult és felkereste dr. György Gábor pénzügyigazgatót, aki megígérte, hogy a helyszínen fogja megvizsgálni, hogy a foglalás és árverezéseknél a törvényes feltételek betartottak-e és lehet-e jogcím az árverezés megsemmisítésére.

Hamis oklevéllel tanítóskodott a Bánságban egy öt elemi végzett besszarábiai szélhámos

Timisoara. Saját tud. Érdekes bűnügy foglalkoztatja a szomszédos Lugoj város törvényszékét. A besszarábiai Sorocáról való *Talmetzki* Sebastian volt állami tanító a vádlott, aki ellen többrendbeli család és okirathamisítás miatt emelt vádat az ügyészség. Esete tipikus s a törvényszéki főtárgyalás során tett részletes beismerő vallomása megvilágítja az egész ügyet. Még annakidején, a háboru után, amikor kevés volt a tanító, alkalmazták *Talmetzki*, aki most, a tárgyalását vezető elnök kérdésére bevallja, hogy mindössze öt elemi osztály az iskolai képzettsége.

— Mondhatom azonban — jelenti ki büszkén, — hogy elsőrangban megálltam a helyemet. Nem a „papirforma” (értsd diploma) teszi a magam előadási módszerével mindig szép eredményeket értem el az iskolában. De jó módszerem ellenére is csak bizonyos ideig lehettem tanító. Egyszer csak megjött a rendelet, hogy mindazok, akiknek nincsen meg a megfelelő kvalifikációjuk, fel vannak mentve a szolgálat alól. Ez bizony igazságtalan volt... — A csalásairól meg az okirathamisításairól beszéljen, — figyelmezteti az elnök.

A vádlott erre is rátért. Nem tudott hamarjában mihez kezdeni és igen megtetszett neki a tanítói pálya. Gondolta tehát, más név alatt szerepel és más tanfelügyelőség területén, ahol nem ismerik. Hogy a „papirformának” eleget tegyen, egyszerűen tanítói oklevelet hamisított. Sedan Victor névre. Jelentkezett Hunedoara megye tanfelügyelőségén. Deván. Ki is nevezték Sedan Victort. Több községben, Batison. Bucovaton volt. Amikor aztán látta, hogy a dolog sikerül, tovább ment. Batison megismerte *Nanu* Anna tizenhétéves tanítóképzési növendékét. Két évfolyamot végzett már a tanítónőjelölt. *Talmetzki*-Sedan orvosi bizonyítványt szerzett, hogy beteg és kivitte, hogy *Nanu* Anna helyettesítse. Félfizetést íért neki. Maga meg még egy tanítói oklevelet hamisított, most már Gerda Constantin névre. Evvel más megyei tanfelügyelőség által alkalmaztatta magát. A tanítást itt is valami diákra bízta, miután újból orvosi bizonyítványt szerzett, hogy beteg s aztán még két oklevelet hamisított. *Palade* Livius és *Gruiu* Alexandru nevre. Négy oklevele volt tehát már, tulontul eleget tett a „papirformának” — csak hogy mind a négyet hamisította. S mind a négyvel alkalmaztatta magát, de a négy állása közül tulajdonképpen egyet sem töltött be. Mind a négy helyen egy-egy diák helyettesítette, félfizetésért: bizony megmutatta azoknak, akik annyira megaskodnak a „papirformához”, hogy „tuljár” valamennyi eszén.

Az elnök felteszi a kérdést, — mert ilyen

Ráfizetnek a világ legnagyobb hajójára. Londonból jelentik: A világ most épülő legnagyobb hajójának, a *Queen Mary*-nek üzeme, hivatalos számítások szerint veszteséggel fog járni. Minden egyes utja naponként 25.000 fontba, azaz percnként 17 fontba kerül. Pusztán a legénység bére 11.000 font s az üzemanyag költsége 9000 font lesz egy Európa—Amerika fordulón (oda-vissza) s minden egyes kikötésért 300 fontot (oda-nak kikötői illeték címén fizetni. A hajó nyers hozadékának évenként legalább egymillió fontny kell rugnia, hogy nyereséget mutasson fel.

Az Uj Idők kézimunkakönyve megjelent s már el is jutott mindazokba az otthonokba, amelyekben szeretik *Herczeg Ferenc* rendkívül elterjedt és kedvelt képes irodalmi hetilapját, az *Uj Időket*. Közel 500 rajz és kép díszíti ezt a pompás könyvet, amely a hímzés és varrástechnikáira tanítja meg az olvasót, beszédes szakrajzok számaival. Másfél száz magyar kézi munka-remekmű reprodukciója tárja elénk azoknak a tüneményeknek színe-javát, amelyeket a magyarság őstörténelme, csodálatosan gazdag fantáziája és művészi tehetsége az évszázadok folyamán alkotott. Az *Uj Idők* olvasói ajándékkul kapják a *Kézimunkakönyvet*, *Herczeg Ferenc* képes szépirodalmi hetilapjának új száma *Csathó Kálmán*, *Harsányi Zoltán*, *Lyka Károly*, *Bony Adorján*, *Nadányi Zoltán*, stb. írásait közli, továbbá színházi beszámolókat és a gasztronómiai kertészeti, szépségápolási, stb. jótanácsok száza. Minden érdeklődőnek készséggel és díjazással küld mutatványszámot a kiadóhivatal! Budapest, VI., *Andrássy-ut* 16. Előfizetési ára negyedévre 200 lei.

„ügyes” emberről mindenre kell gondolni:

— Es aztán meg is adta-e a félfizetést a diákoknak?

Es igaza volt az elnöknek...

— Ugyan megígértém nekik, — valjha be a négy diplomával rendelkező és mégis diplománélküli tanító, — megígértém, de oly csekély volt az a fizetés, igazán nem adhattam belőle semmit. Sajnálom, nem tudtam az ígéreteket megtartani.

Bennyiben állna tulajdonképpen az ügy, azonban mellékhajtása is volt. *Nanu* Anna helyettes-tanítónő megfenyegette a tanító urat, hogy feljelenti, ha nem ad neki fizetést. Megmondta erre a leánynak, hogy mindenért kárpótolja, csak hallgasson. Ki fogja őt nevezetni tanítónőnek, mindamellett, hogy nincsen meg a megfelelő képesítése. Magában pedig úgy gondolkodott, ha négy oklevelet hamisított a maga céljaira, hamisít most még egyet, ezúttal másnak. Együtt elutaztak, hogy a tanfelügyelőségre menjenek. A kapuban azonban a tanító úr jobbnak látta, ha egyedül küldi be a leányt. A szükséges iratokat a kezébe adta. *Nanu* Anna csodálkozott ugyan, hogy *Cutinu Elena* nevére szólnak az iratok, de *Talmetzki* felvilágosította:

— Tulajdonképpen teljesen mindegy, hogy milyen név alatt tanít valaki. A fő, hogy tanít és hogy a fizetést huzzza.

S a leányt tényleg kinevezték Otisel községbe.

Mikor aztán kiderültek a *Talmetzki* Sebastian csalásai, a leány is a bíróság elé került. Ott azonban bebizonyosodott, hogy tapasztalatlanságának tudható be, hogy hajlott a „régii tanító” szavára.

Ítéletet a napokban hoz a bíróság.

Csávossy Elemér S. J.:

EGY SIR A DUNA FELETT

Margit Mária vizitációs nővérlete es lelki naplójának második bővített kiadása. Ara sz kartonkötésben 50 lei és porto.

Kapható könyosztályunknál.

KÖZGAZDASÁG

Szabó Béni képviselő parlamenti felszólalására az iparos társadalom sérelmeinek orvoslását igéri a kormány

Braşov. Saját tud. Mint ismeretes, Szabó Béni képviselő a múlt év decemberében egy interpelláció keretében tárta fel azokat a sérelmeket, melyek az egész kisiparosságot csaknem teljesen a tönk szélére jutatták. Az interpellációra a munkaügyi minisztérium a napokban kimerítő választ küldött Szabó Béni címére, — melynek főbb tartalma a következő:

1. Az iparjog kiváltásával kapcsolatos taxák-nál a munkaügyi minisztérium az ő hatáskörébe tartozó taxáknak a minimumra való leszállítását igéri. A más minisztériumokhoz tartozó taxák az egyes törvények módosítása rendjén szállíthatók le.
2. A kisiparosság súlyos közterheinek csökkentése ügyében a munkaügyi minisztérium interveniált a pénzügyminiszternél.
3. Szakiskolák, börtönök és más hatósági üzemek, műhelyek nyomasztó konkurenciájával kapcsolatosan azt kéri a minisztérium, hogy a különféle ipari szerek és szakkamarák útján adatokkal felszerelve igazolja az iparosság: melyik intézmény milyen munkálatokat és kiknek végzi azokat, hogy azután megállapítható

legyen a törvényben biztosított jogkör túllépése és a megfelelő szankciók alkalmazása. Ami a javítóintézetek és fegyházak készítményeinek forgalombahozását illeti, ez ügyben miniszteri értekezletet tartottak és az iparosság védelmére a következő rendelkezéseket léptették életbe:

Ezek az intézmények nyilvános árlejtésen csak kivételes esetekben vehetnek részt.

Az általuk készített iparcikkek csak a rendes piaci áron hozhatók forgalomba.

Csak a meghatározott mennyiséget termelhetik.

Ami a kontárkérdést illeti, a minisztérium állandóan figyelemmel kíséri ezt a kérdést, is, amely szerinte is, a gazdasági krízisen kívül, az elavult törvények hibáiból nőtt ilyen nagyra.

A kontárkérdéssel kapcsolatban egyébként a minisztérium kidolgozott egy részletes utasítást, melyet a közeli napokban megküld az összes szerveinek, a kontárok annyira szükséges legszigorubb ellenőrzése és büntetése céljából.

Szép, gazdag és sokoldalú anyaga lesz a budapesti mezőgazdasági kiállításnak

(Budapest.) A Mezőgazdasági kiállítás vásári forgalma tekintetében kedvezőek a kilátások. Rendkívüli kedvezményeket sikerült biztosítani az értékesítés előmozdítására. A magán-tenyésztők és a köztenyésztés részéről egyaránt élénk vásárlási szándék tapasztalható, ezenkívül a szomszédos államokból is élénken érdeklődnek a kiállítás iránt. A baromfiállítás a szokásosnál bőségesebb anyagú lesz, mivel az őszi nemzetközi baromfiállítás elmaradt. A kutyakiállítást ezévből külön udvarban helyezik el.

Értékes és tanulságos anyaggal fognak szerepelni a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi intézményei, az Országos Mezőgazdasági Kamara, a Külkereskedelmi Hivatal, a háziipari, tejjgazdasági, méhészeti, gyümölcs, élelmiszer, zöldmező, erdészeti és dohánykiállítási csoport. A vetőmag- és terménykiállítás az őszi terménybemutató legkimagaslóbb eredményt elért mintáit fogja gondos elrendezésben bemutatni. A borkiállítás nagyszabású keretek közt és újszerű elrendezésben fog tájékoztatást adni a borszárművelés helyzetéről. A gép- és eszközkészítéssel sokkal nagyobb arányú lesz, mint az előző években. Frigyes főherceg uradalmainak külön kiállítása tájékoztatást fog nyújtani ennek a nagy gazdasági üzemnek összes termelési és üzemi viszonyairól, valamint eredményeiről is. A kiállítás látványosságát változatos programú lovasmutatóványok, ugrató versenyek, díjlovaglások, újszerű feltételekkel rendezett lovasmérkőzések fogatlovasítások és különböző fogatversenyek fogják hatáson kiegészíteni. A rendezőbizottság örömmel értesült arról, hogy Horthy Miklós kormányzó ezévből is vállalta a kiállítás ünneplésének megnyitását, tanujelét adva ezzel a mezőgazdaság iránt érzett meleg érdeklődésnek.

Idegen mértékegységek. A közgazdasági tudósításokban gyakran fordulnak elő idegen mértékegységek, melyek között az olvasó tájékozódni nem tud. Az átszámítások megkönnyítése végett közöljük tehát a külföldi mértékegységeknek a miénkhez való átszámítását. **Mértékek.** 1 tengeri mérföld = 1852 méter. — 1 angol mérföld = 1609 méter. — 1 angol yard = 0.91 méter. — 1 angol láb = 0.30 méter. — 1 angol négyzetmérföld = 2.50 km². — 1 acre = 0.4 hektár = 0.7 kath. hold. — 1 hektár = 1.74 kat. hold. — 1 angol regisztertonna = 2.83 m³. — 1 angol barrel = 163.6 liter. — 1 amerikai gallon = 3.8 liter. — 1 amerikai hundredweight (cwt.) = 45.4 kg. — 1 angol cwt. = 58 kg. — 1 angol quarter = 12.7 kg. — 1 angol tonna = 1016 kg. — 1 USA bushel búzából és burgonyából = 27.2 kg.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet közleményei

Az „Erdélyi Gazda” felhívása konyhakerti és olajmagvak termelésére. Az „Erdélyi Gazda” c. gazdasági folyóirat, mely az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapja, két érdekes cikkben tárja fel a gazdák válságos helyzetét. A gazdasági kultúrnövények ára évek óta oly alacsony, hogy a gazdálkodás ráfizetéssel jár. Ez az oka a gazdák közönség nagyarányú eladósodásának is, ami a konverzióhoz vezetett. A mezőgazdasági terményárak alacsony volta miatt a helyzet a konverzió óta sem változott. Jobb apaállatokat, vetőmagvakat, gazdasági gépeket a gazdák ma sem tudnak venni. Az „Erdélyi Gazda” a gazdák közönség figyelmét az ipari, köztük az olajmagvak és a konyhakerti magvak termelésére hívja fel. Az olajmagvak közül az elég biztos termést nyújtó lenre első sorban. A konyhakerti magvak termelését pedig indokolják a hihetetlen valuta, vám és behozatali neheztségek. Számos a gazdák közönség és földművelő nép széles rétegeit érdeklő szakközleményt és gazdálkodási hírt közöl az „Erdélyi Gazda”, melyet az E. tagjai ingyen kapják, tagsági illetmény fejében. Az E. G. E. tagjai pedig mindössze 60 leierért egy évre, tehát oly minimális, hogy ezt a legszegényebb kisgazda is könnyű szerezni megfizetheti. Az E. G. E. címe: Cluj, Str. Andrei Mureşan 10.

Gyümölcsfák, cserjék, díszbokor közös beszerzése. Az Erdélyi Gazdasági Egylet az idén is közösen óhajtja beszerezni kedvezményes ár és fuvardíj mellett a gazdák részére szükséges gyümölcsfacséméteket. Felhívja az érdekelteket és kerttulajdonosokat, hogy szükségüket összeírni és az E. G. E. címére beküldeni szíveskedjenek.

Kisgazdák közös eke beszerzése. A clujai Gazdasági Egylet az Erdélyi Gazdasági Egylettel karöltve a gazdák részére eredeti Sack-eket óhajt kedvezményes vám, fuvardíj és ár mellett beszerezni. Felkéri az egyesület mindazokat a kisgazdákat, akik ilyen ekeket óhajtának beszerezni szíveskedjenek ebbeli szándékukat az egyesület titkári hivatalához bejelenteni.

Gazdasági határátkelés korlátozása. Săcuenii. Saját tud. A grancsár ezred egyik parancsnoksága felhívja a hatóság figyelmét, hogy gazdasági határátkelésre szóló könyvecskét csak olyan családtagoknak adjon, akik földjeiket saját kezük munkájával művelik, mert mások a határátkelést nem gazdasági, hanem más magán célból gyakorolják s az ilyeneket a nemzetközi egyezmény nem részesíti kedvezményben. Ellenben a családfő-birtokosnak, feltéve, hogy a meghatározott határzónában lakik, még akkor is kiállítandó a könyvecske, ha nem maga műveli a földjét.

PAUL CLAUDEL:

A SELYEMCIPŐ

Olyan ez a könyv, akár egy látomás és a szerző Paul Claudel maga. Claudel: gigantikus hegyoromként mered az irodalmi élet világában Homérosz, Dante és Shakespeare mellé. Ebben a regénydramájában páratlan művészetnek filmvetítésében ragyog a barokk kor fantasztikus és tarka földgömbje, — spanyol conquistadorok, jezsuiták, kalandorok és tengeri rablók közt fut az édes és gyönyörű Dona Prouhéze története.

Ara: füzve 95 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

Minden cukorbetegnek el kell olvasnia!

MOST JELENT MEG!

A cukorbeteg kosztja

cukorbeteg részére.

Irta: dr HORVAY LAJOS főorvos

A tartalomjegyzékből: Hogyan alakul a cukorbeteg kosztja. — A cukor és szénhidrátmentes alapkoszt. — Miként használjuk fel a megengedett szénhidrát-tartalmú élelmiszereket. — A zsírszegény és fogyókoszt. — Egy főzeléknep. — Zabliszt-nep és más szénhidrát-dús napok. — Insulinnal kezelt cukorbeteg kosztjáról. — A cukorbeteg gyermek kosztja. — Néhány őszinte tanács cukorbeteg részére. — Idényétlapok. — Konyhareceptek. — Folyadéknap. — Fűszerek. — Levesek. — Kakaó, kávé. — Sacharin. — Szalonna. — Tehénturó. — Fehér kenyér. — Bor és pálinka. — Kompótok. — Gyomor- és bélbajok. — stb., stb., stb.

CUKORBETEGEK RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETETLEN!!

Ara csak: 85 lei és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

SPORT

Sportesemények keresztmetszetben

A kedvezőtlen időjárás dacára is nagyon sok mérkőzést bonyolítottak le vasárnap. — Majdnem az összes Nemzeti Bajnokságban szereplő csapatok pályára léptek, ha barátságos mérkőzés keretében is. Az egy hét múlva teljes gőzzel meginduló tavaszi forduló előtt azt hisszük, nem érdektelen, ha kissé boncolgatjuk ez eseményeket.

Óriási meglepetést keltett a NAC gólzáporos győzelme az Universitatea fölött. A zöld-fehérek átalakított és felfrissített csatársora bevált. Kovács kitűnő szélsőjátékos, ez az eredeti posztja is, amelyen nagy kedvvel játszik. Spielmann és Mosko, a két új összekötő ügyesen és biztosan kezelik a labdát, míg Bodola centerben is olyan jó, mint balösszekötőben. Kellemes meglepetés még Kocsis formajavulása, aki az előjelekből ítélve, visszanyeri régi formáját. A védelem ellen az elmúlt szezonban sem volt kifogás, most is végig bírta az iramot.

Az Universitatea minden edzés nélkül állt ki s ez a magyarázata váratlanul nagy (8:0) vereségének. Ez a vereség azonban nem szabad, hogy megtévesszen senkit. Fialat rámenős és keménykötésű lecények az „U” futballisták és ez a vasárnapi kudarc nem más, mint egy kis szezoneleji kilengés...

A Ripensia—Kinizsi timisoarai derbyt lejátszották, igaz, hogy csak barátságos alapon. A profik a tavalyi 6:5 arányú vereségért akartak revansot venni, de nem sikerült, mert ismét a Kinizsi győzött, ezúttal még jobb gólaránnyal (6:4). A sáros pálya ugyanis nem kedvezett a Ripensianak, amely a maga megszokott lapos kombinációs összjátékát erőltette, míg a lila-fehérek a célfutballt játszották, hosszú, magas labdákkal és a kapu előtti szemfülességgel. Jó pályán más lesz az eredmény.

Bucurestiben játszották az egyetlen nemzeti bajnoki mérkőzést, az is döntetlenül végződött. A Gloria határozottan jobb volt, még sok meglepetést csinálhat. Az Unirea Tricolor ezúttal is bebizonyította, hogy nem érdemtelenül eszszott le a tabella aljára.

A Crisana a Törekvés ellen játszott barátságos mérkőzést. Nem nagyon erőltették meg magukat a kék-sárgák, mert a vasárnapi NAC elleni mérkőzésre készültek. A NAC és a Crisana küzdelme mindenesetre két jóformában lévő csapat találkozását jelenti. (Tavaly a NAC győzött 3:1-re).

Román Kupa mérkőzését elvesztette az AMTE a timisoarai Ilsa ellen, pedig már Sza-

nizló is játszott a csapatban. Nem valószínű, hogy a bajnoki mérkőzéseire behozza azt a 6 pontos hátrányát, ami a 3 fővárosi csapattól elválasztja és így minden valószínűség szerint kiesik.

A többi, Nemzeti Bajnokságban szereplő csapatokról majd a vasárnapi forduló után...

A magyar profiligá vasárnapi fordulója nem hozott váratlan eredményt, bár úgy indultak a mérkőzések, hogy minden számítás felborul. A Bocskai 2:1-re vezetett a Hungária ellen, az Újpest—Phöbus félidője 0:0 volt, míg a Ferencváros, amely a múlt héten gyengén szerepelt, a legnagyobb meglepetésre már szintéig 3:0-as vezetésre tett szert. Pedig a Szegedtől várt jó szereplést a közönség. Kispest csak 1:1 arányú döntetlenre végzett a III. ker. ellen, de ez is elég volt ahhoz, hogy feltornázza magát a tabella negyedik helyére, ami a Középeurópai Kupában való részvételt jelenti. Kaposváron a Somogy ismét vereséget szenvedett, s ellene, az Attila ezzel a győzelmével olyan előkelő helyre került, ahol még ritkán volt. Hatodik lett.

A táblázat egyébként érdekesen alakul: a három vezetőcsapat és a biztos utolsó Somogy még jobban eltávolodott a nyolc, szinte holtversenyben futó középcsapattól. Ime:

1. Újpest	13	8	4	1	37:9	20
2. Hungária	13	8	3	2	43:17	19
3. Ferencváros	13	8	3	2	45:24	19
4. Kispest	13	4	5	4	23:28	13
5. Szeged	13	5	3	5	25:31	13
6. Attila	13	5	3	5	17:31	13
7. Bocskai	13	4	4	5	28:26	12
8. Soroksár	13	4	4	5	21:29	12
9. Budai „11”	13	4	3	6	26:22	11
10. Phöbus	13	4	3	6	30:32	11
11. III. ker. FC	13	3	4	6	18:25	10
12. Somogy	13	—	3	10	12:51	3

Jelenleg tehát az Újpest vezet egy ponttal a Hungária és Ferencváros előtt, de azok nagyon a sarkában vannak. A jövő héten ismét teljes fordulót bonyolítanak le, de az első három valószínűleg simán győz, bár a Bocskai csinálhat meglepetést. A program a következő (elől a pályaválasztók): Újpest—Attila, Budai „11”—Szeged, Bocskai—Ferencváros, Hungária—III. ker. FC, Kispest—Somogy és Phöbus—Soroksár.

Hülfföldi sporteredmények

Olaszország

A vezető Fiorentina nagy meglepetésre vereséget szenvedett az utolsó helyen álló Pro Verceilitől. A Juventus szinte feltartóztatlanul tör a 2re. Részletes eredmények: Triestina—Ambrosiana 1:1 (1:0). Az Ambrosiana ezzel az eredménnyel leesett a második helyről. Bologna—Lazio 1:3 (1:2), Alessandria—Torino 3:0 (1:0), Juventus—Sampdoria 4:0 (1:0), Roma—Napoli 4:0 (1:0), Milan—Brescia 0:1 (0:0), Pro Vercelli 2:0 (1:0), Livorno—Palermo 0:3 (0:0). Az élen a helyzet: 1. Fiorentina 27 p. 2. Juventus 26 p. 3. Ambrosiana 25 p. 4. Roma 22 p. 5. Lazio 21 p. 6. Triestina 20 p.

Csehszlovákia

A Slavia értékes pontot adott le Pilsenben, de 21 pontjával így is biztosan tartja az első helyet a Sparta előtt, amelynek 19 pontja van. A pilseni Viktoria győzelmével megelőzte a harmadik helyen a Zsidnicét.

Eredmények: SK Pilsen—Slavia 2:2; Kolin—Kladno 1:0; TFK—Bohemians 3:0; DFC—Prostejov 0:1; ČSO—Karlín—Viktoria Pilsen 0:1; Sparta—Zsidnice 6:1.

Ausztria

Szombaton és vasárnap is esett, majd havazott s így az összes mérkőzések elmaradtak.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

Kik játszanak minősítő mérkőzéseket. Bucurestiből jelentik: A labdarugósövetség körlevélben felhívta a ligákat, hogy az alkerületi, illetve ligamérkőzéseket június 9-ikéig fejezzék be, hogy zavartalanul lehessen lebonyolítani a minősítőmérkőzéseket is. A szövetség közölte azt is, hogy az öt ligabajnok fog minősítőmérkőzéseket játszani a nemzeti B. liga öt csoportjának utolsó helyezetteivel a B. ligába való jutásért. Ezeknek a meccseknek rendszerét később fogják megbeszélni.

Most jelent meg!

Tartalom: Alt. természet-tudományi alapi-méretek. — Orvostudományi alapismeretek. — A tisztaság. — A táplálkozás. — Anya- és csecse-gondozás. — A betegségek. — Az alkoholizmus. — A tudóvész. — Összefoglalás.

Ara: 85 lei és portó

Népszerű egészségügyi előadások

(Együttal vezérfonal községi- és körorvosok számára.)
Irta: Dr Váradi Sándor, főorvos.

Nélkülözhetetlen egészségügyi útmutató mindenki számára.
Kapható: kiadóhivatalunkban.

Készült a Szent László-nyomda Rt. kőrtorgógepen Oradea Str. Carol II. No. 5

Aprehirdetése

Aprehirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb aprehirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény), cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Eladó

egy csukott „Citroen” autó és egy hosszú fekete zongora. Értekezni lehet: Oradea, Str. Nicolae Zsiga 48.

Eladó

használt vasredőnyös kirakat ajtóval, ajtó, blakok, Baritiu u. 4.

Vízkeresztvásári

vörösbőr (oportó) literként 20 leiert kapható Kaczián borpincében. Oradea, Episcopul Ciorogariu No. 14.

Eladó

egy hármás ablakra való kalotaszegi kézimunka függöny. Str. Horia 8.

Eladó

kisebb szülő házzal. Kiadó 2 szobás modern lakás. Strada Bratianu No. 27.

Kerékpár

alig használt, olcsón eladó. Oradea, Strada Hasdeu 11.

Harmonium

eladó. 5 oktávós, szívó rendszerű, 9 regiszteres, 2 soros. Ára 12000 lei. Simon, Cluj, Str. Bratianu 24.

Lakás

Egyszoba,

konyha, előszobás lakás májusra kiadó. Str. Mihail Sorbul 11.

Kiadó

2 és 3 szobás lakás fürdőszobával, kerttel, május 1-re, Oradea, Cercul Carmen Sylva No. 18.

Kiadó

vasut közelében butorozott szoba ellátással. Nagy suterin, világos helyiség 9 széles, 21 méter hosszú. Cím: Rudolf Mosse hirdetőirodába.

Keresek

olcsiban komplett 4 szobás lakást, lehetőleg magánháznál. Gyógyszertár. Strada Vlahuta.

Butorozott szoba teljes ellátással kiadó elsejére. Oradea, Str. Andrei Muresan 12.

Hülfföldi

Cserépkályhák

javítást, átrakást szakszerűen készíten. Besenyey István kályhas, Oradea, Str. Rosior 15.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Strada Regela Carol No. 5.

Börkesztü javítást vállalok. Oradea, Str. Wilson No. 15.

Motoros géppel

bérkeletest vállalt Uferbach Ervinne t. j. baromfi tenyészter, Oradea, Str. Nic. Zsiga No. 52. Telefon 138.

Használt

Angoi Berlitz First book keresek. Mokos, Oradea, Str. Tache Ionescu No. 13.

Házvezetőnőnek

menne középkorú, teljesen megbízható iparos asszony, aki a gazdaság minden ágában jártas. Cím megtudható: Oradea, Zsidókerház portaszánál.

Oltarköveket,

kétféle, stációképeket, vászonra festve művész kivitelemmel, templomokat újított és aranyoz, Herling István ak. festő. Siria, Jud. Arad.

Alkalmazás

Takarítást

vállal vagy gyermek mellé elmev Maricska Jánosné. Oradea, Str. Tache Ionescu 6. sz.

Kerthez őrto

házmestert keresek, március 1-re. Oradea, Str. Delavrancea 16.

Intelligens nő

házevezetőnői állást keres, lehetőleg plebánián. Ajánlatok 4. jöl főz” jellegre a kiadóba kéretnek.

A szöve

Bucurestiben a lázadás felé indul, akkor a fő A kormá akarják addig, am elsáncolják niki hadt megbízhat legtöbbjébe. A Pn regyorsab Kykladokk déli partok fia kijelen készítése mert Athe

Napire folytatták. viselő (volt